

NAGOVORI

Smiljan Trobiš

Uvodna beseda: Andrej Špes

SVETLE NOČI

POKRAJINE DUHA

Pripravil si pokrajine zelene, obudil duše iz teme, iz sna,
norosti meč tam rane ne zadene, srce se tam sprosti in vda.

Ni več teme, kot angel se bom veselil duha.

Umirjeno bom jedel sad gotovega.

Elija bo ob meni stal, najvišjo vednost mi bo dal,
čudežno za vse ljudi.

Ob tebi se moj greh razblini, moja duša se tam razsvetli,
sam in z drugimi bom vstal!

Samoten in trpeč sem hodil, edino nase sem stavil poti,
v temo sem molil, naj razsvetli najgloblja pesem me in angeli.

Negotovo me je brv nosila, a ko prešel sem čez prepad,
ozrl sem se vate in dobil krila: živ sem, ker imam te rad.

Ti si bil z mano ves čas, in z mano si trpel v temi
težke muke, temo dni.

Rešil pa si me, ker vse rešuješ, angele si poslal z novico znano,
na srce si mi potrkal v noč in odprl sem ti obotavljajoč ...

Umrl si zame, le kdo bi drug? Nebo je čisto, ko se te oklenem,
in v žametno tišino k tebi sedem, ti izpojem bolečine.

Elija je prišel, da bi razgrnil tvojo ljubezen na vse ljudi.

Jesenska misel v meni ždi, ljub si mi in sem se spreobrnil.

Jasnina v mislih se vate spreminja, umirjeno v meni potok žubori,
brez zastiranja razgrinja drobna misel se, ki mi žari:

zavezo si dal, mojo moč moči, najlepši žar me iz neba prešinja,
iz tvojega duha zasije spev gotovosti.

Majhen sem pod zvezdami,
veliki duh me ohranja, ker ljubi vse, podaljšano v večno.

Jasnost mi zakriva teman spev v globini
in negotovo poje v meni vrč življenja, skoraj suh.

Filozof v meni išče bit in sebe, ki sem drugim kruh,
in še bolj iz sebe se ne morem umakniti,

vedno ljubim iz vesti, ki nagovarja me predano,
osmišljena s trdno vero, in bolečina mi je v uk.

Zdrava moč mi daje sončne dni, a zamegljeno trpke
od oblakov in strahov, ki dušijo vrisk srca,

filantropija me poganja v ovinkarjenja ...

In ne vem, kaj iz globin bi mi rada povedala
jasna misel, le meni lastna, čista in zasanjana.

Ali še živi in tli ali prekrita je do dna?

ZAPOVEDI O BOGU

Veruj v enega Boga!

Eden je, kot more ena biti le ljubezen,
darujoča travam zemljo in pticam drevesa,
sonce goram in zlatu lesket,
grešniku nezasluženo odpuščanje in človeku večna nebesa.

A če se izgubimo na poti, hodeč za svojimi očmi,
če nas zvbijo ovinki – navidezni konci poti,

če nam kaj bolj od Njega zablešči
in častimo namesto Stvarnika minljive stvari –
nas tiho povabi, nesrečne v zmoti,
da vrnemo se k Njemu, se spokorimo
in nas ozdravi s spoznanjem naše enkratnosti.
Eden je, neviden, a z vidnimi sledmi
do dna spoznanja seže,
če naš napuh preseže – z rokami sklenjenimi ...

Ne skruni Božjega imena!

Zemlja je podnožje Njegovih nog
in kot je živa korenina v Njem resnica,
in kakor visoko je Njegova dvignjena desnica,
tako je blizu naših ust vsemogočni Bog.

Z lahkoto izgovarjamo besede,
a Njegovo ime bi moralo iti globoko iz srca.

Iz zavesti svoje lastne bede
in svete skrivnostnosti sveta in neba
bi morali biti molitev in pesem,
čaščenje neznanih in znanih ustvarjalnih sil,
bi morala biti vdana ljubezen
do vsega, kar smo se v sebi od Njega naužili,
da bi se v zavesti svoje zavesti umili
in se novi in čisti ponovno rodili.

Posvečuj Gospodov dan!

Šest dni delajmo, da vidimo, kaj v nas živi!

Poteze Stvarnikovih zmožnosti imamo,

da sebe in druge spoštujemo in spoznamo,
da nas delo rešuje, poživi in uči.

Spomnimo se, da živimo za Boga.

Kot pesnik, ki je med najhujšo vojno vihro
pisal o cvetlicah in metuljih in se dotikal neba,
ohranimo svoje sanje sredi vsakdanjega vrveža!

Na nedeljski dan pa pustimo vse vstran,
že od jutra mislimo na dobrega Boga
in mislimo nanj s hvaležnostjo vsak dan!

Vztrajno se vračajmo iz svojih zablod,
ki so v resnici minljive zablode sveta,
na svojo vedno novo, dobro znano, svetlo pot!

ZAPOVEDI O ČLOVEKU

Spoštuj starše!

Ko se bomo izučili vdane ponižnosti,
začutili, da v nas naši starši sanjajo,
nam bo za naš napuh do njih in do resnice
na prelomnicah zorenja gotovo hudo.

Gledamo s čisto novimi očmi, močni smo, ko zavzemamo svet,
a kaj naj srce bolj časti kot ljubeč materin pogled?

Po bogastvu izkušenj in vere, dobrote, ki se je lahko šele učimo,
merijo človeka Božje mere. In mi s svojo mero lahko le zgrešimo,
če ne verujemo, da se od ljubečih očetov –
z najmanj trpljenja – največ naučimo.

Ne ubijaj!

Ne drznimo si misliti, da smo kot Bog, ki daje življenje in rast!

V imenu katerih malikov smemo sejati smrt in trpljenje?

Smo kot otroci kdaj metulja ubili?

Smo videli njegov obupni drget, ko je umiral,

se ni osul barvni prah z njegovih kril? In smo si potem roke umili?

Smo videli besedo, ki je kot puščica, izstreljena in naših ust,

ubila nasmeh, misleč, da je sodnica in pravica?

Ko zvečer legamo spat, se svet umiri,

iz vrveža ljudi se izluščimo – in najdemo Boga;

takrat svet tiho diha, živ, kot smo mi.

Ne nečistuj!

Grda in strupena kača se je vila med telesi prepotenimi.

Stopnjujoče se naslade so zanemarjene duše metale ob tla;

nihče ni opazil, a rojevala so se semena zla.

Sama moč Stvarnika, ljubezni namenjena, se je razlivala v temo nemoči,

nazadnje sta ostala sama, prazna, gola, dva ...

Zmotna so pota našega malikovanja, malik sam se obrne proti nam

in naravno srečo uničijo obžalovanja, nesreče in stiske nebožjih Božjih otrok.

Telo si je za zlitje dveh v eno

po podobi svoje mnogokratne enosti zamislil Oče Bog.

Ne kradi!

Ne ukradimo samih sebe Stvarniku, ki nas je sebi za nas same ustvaril!

Kakor nam je nas podaril, tako se mi podarjajmo Njemu in bližnjemu!

Tipaje in v strahu iščemo poti k višjemu cilju svojega bivanja.
Kako preprosto se nam vse zazdi, ko spoznamo, kaj vera uči!
In če smo zvesti pri najmanjši stvari, lahko dozorimo za velike stvari.
Najvažnejša je čista vest, ki se v vodnjaku sprave umije
in potem spet radost in veselje kot novo, očiščeno sonce zasije.

Ne laži!

Saj nekoč se bo vse razpoznalo: laž in resnica, seme, plevel.
Stvarnik ni prav ničesar iz domišljije vzel,
kar bi človeka-nečloveka opravičevalo.
Vse je ustvaril iz ljubezni, bolj resnične,
kot jo more vrveči svet prepoznati,
vanjo je vse stvarstvo ujeto, v oblike lične in barve mične.
Ne mislimo, da bomo sami iz sebe
boljše stvari ustvarili kot Bog, ki nam je nas same podaril.
Sprejmimo se kot čudežen in dragocen dar
in dvigajmo v darovanju drugim zaklade –
globoke odseve resnice, položene v nas!

SPRIJAZNJENOST

SPRIJAZNJEN SEM

Moj najboljši prijatelj je,
z njim vse temine razsvetlim – a tudi on me potrebuje ...
Zavzel se bom – ne bom v temi.
Njemu so vsi sveti izročeni in zavezan je z vsemi.
Zato bom kakor on živel, pustil temo,
se mu izročil, živel življenje brez zadržanih mej,
z njim se za večno bom zedinil.
Vse mi je jasno: stiska je rešitev.
Jaz pa bi rad samo lepo živel,
rad plesal bi v življenju in pel,
a sreči vedno konec odreže britev,
odžene topli sveti mir, v nemir sprevrže krasen dan.
V rešitev nam je darovan strašen, krut in zoprn nemir,
panika in strah, tema in bol,
odsotnost Božja zarisujejo v življenje nov simbol,
lekcija postaja vedno strožja, postajam človek vedno bolj in bolj ...
Sprijaznjen sem s križem. Edino, kar še potrebujem, je rešitev.
Še se upiram v svetu tujem, a čez vse gre moja radostna molitev.
V bolezni panika, strah pred tujim, misli razsekane in boj za ponižnost.
Ko sprejem in darujem drugim, milosti vse darujem.
Ko spregovori vse, kar je spoznano, doživim dolg in lep večer,

mislím prijetne misli, utopi se ozir, pustim, da gre vse v neznano ...
Vest me potaplja v topel mir, dovolj je vsega, krikov bolečine,
jokanja, ki ne mine, krčev, misli, da sem zver ...
Vest hoče, da bi vase šel, sprejel svoj nadležni nemir,
osvetlil temno senco si na duši, da bi se umiril in zapel.
Le včasih najdem harmonijo, le včasih se dobro počutim,
le tedaj mu izročim želje, ko vem, kaj zase slutim,
le sem pa tja pogledam na obzorje iz kletke krčev, ki jih v sebi čutim.
Kje si, polni topli mir, ki kot rosa mi na ude padeš,
iz nič mi pot radosti pokažeš in s tabo sanjam ves večer?
Prižgem svečo, trepeta nemir, ki valovi po duši,
boleč drhti v glavi, bolni od misli, ki srce jih šepeta.
Odprem se, da bi zajel visoko nebo in globočino zemlje,
da bi lastno trpljenje objel in spet našel svoje želje,
vanje svoj nemir ujel, bil z njim, ki me v toplino sprejme.
Ustavil bom temni tok, da le Bog bo z mano, velikim dolžnikom.
Njegova kri je odkupila mojo dušo, zame jo prelil je Bog,
na zemljo se kot rosa razliva.

ŽALOST TIHA NA RAZPELU

Tiha žalost ždi na mojem čelu in oblaki še zaspano gledajo v dan,
kako naj bom vesel, ko se zjutraj zbujam sam ob svojem delu?
Zaspan pogledam tja, na razpelo, tudi on sam se je daroval,
v trpljenju je sklonil glavo in pogledal stran.

Le kaj me bo danes še vse zadelo?

A vendar je na dnu moj boj sladak, mirno pijem milost z neba
in se kot on vsem darujem.

Z veseljem me navdaja priverovana misel in krepi resnica izmoljena –
on na razpelu je vse, kar potrebujem.

Kaj je tisto več, ki me vleče v višave,
kaj sem res višjim smislom darovan,
kaj ni dovolj, da zbrano preživim svoj dan?

Zakaj me planjave vsakdanjosti ne osrečijo?

Visoko hrepeni moje žalostno srce, da bi se od nore zemlje spočilo.

Ko pogledam nad oblake,
novo sporočilo prejmem in spet visoko polete želje.

Tu je preveč ugank, zagat, trpljenja,
tu ne končajo se naša življenja, srca hrepenijo kvišku,
kot sveča, ki ne pogori do stenja –
zemlja je le pot, po koncu se vse začinja.

Rad bi bil še bolj doma, v toplem drobu svojih sanj,
rad bi oči zaprl in se potopil vanj, ki je toplina sama do neba.

Kje je dom in kje moja korenina, je mir doma le predokus nebes,
je varnost kje ali naj iščem čez, je kje kraj, kjer ponehala bi bolečina?

Tam zgoraj je topel, miren dom, ni se mi treba sesuti v prah,
ni odgovor zemlja v dnevu sivem in ni rešitev beg in strah.

Na zemlji ob njegovih sem nogah, varen sem ob njem, igrivem,
tiho izginjajo sence noči, pod svodom oblaki sanjski visijo,
v nov dan se utrujeno telo budi.

Dežuje, ljudje že odhajajo zdoma, čas je mir, ki se leno sprehaja,

kdo ve, kaj se v srcih poraja, samo to vem, da moja duša moli.
Vseeno mi je, kaj še pride. Hudo bo, to vem že vnaprej,
a življenje nima končnih mej, vsakomur slutnje račun se izide.
Vse gre naprej, ponavljam krog za krogom svoj namen,
obdan z oklepom tesne kletke,
pridem nazaj v začetke ranjene duše in spet iščem njen pomen.
Utesnjen je prostor, kjer živim, kakor kletka v mraku sivem,
ljubezen ga z igrivim smislom opazuje, a vseeno trpim.
Odprl bom srce, nastavil lice svetu,
grozen strah me bo obhajal, sam bom,
a oprostili mi bodo rane, vrelo kri in nežni zven srca.

RANJEN IN SAM

V krču vse življenje živim.
Ta tesni krč okrog srca, da nisem več ničesar videl,
misel, da vse ugasne in preide, sta me potrla do dna.
Po moji mehкости so bili, moje sveto so razcefrali in odšli,
rešitev sem našel v zaprtosti pred vsem, kar rani in boli,
ostal sem sam v globini in tišini, majhen iskal srečo sem v sinjini!
Sin sem, kot so sinovi daljnih generacij vseh ljudi,
a moje poti so moje, name padajo vedno novi utrinki z neba.
Mislil sem, da bom sam sebe izklesal –
samoten v svojih mislih sem se zmotil,
hodil sem po svoji najgloblji poti,

a nisem se življenju daroval.
Srce je trpelo, le za misel sem živel,
mnogo krvi sem dal za svoje sanje;
priznam, bilo je le približevanje.
Bil sem sam, a sam biti ne bi smel,
sin očeta sem, ki je imel preveč dobrote, da bi jaz lahko odšel ...
Veter zbira izgubljene sne, zaganja se v razmišljena drevesa,
kot brez načrta vesoljna peresa temnije svetlobo deževnega dne.
Potem sile orkanske se razbesne, strela in blisk parata poletje,
ranjeno upanje je v razodetje, dvom v življenje nad glavo se pne.
Strah in trpet se obrneta v kesanje, sila življenjska samo še tli,
vihar pomete in uniči vse sanje; a pod pepelom roj isker žari,
in veter močno piha vanje, da ogenj življenja spet zagori ...
Če me ne bi zemlja vezala in me strasti ljudi ne kovale,
bi se sam postavil nadnje in bi z dekletom zaplesala ...
Saj vem, edina pot je čudežno razpotje,
moj greh je črno nasprotje dobrote, ki preveva dan.
O, ko bi strasti premagal! Boj je težek in muči moje dni,
edino, kar me veseli, je radost, da sem včasih zmagal ...
Samo človek sem, vajen udarcev, gneva in zavisti,
edini, ki me ljubijo, so vedno isti, do svoje smrti bom prav tak ostal.
Gigantska sila, močna do izničenja, objema mi telo, dušo in duha.
Sveta, čista se razteza od neba do neba. Počivam v njeni toplini preprostega.
O, kako me ljubiš, Jezus sveti, dogajanja so vsa veliko manj kot tvoj objem,
molim k tebi, da te vreden sem, enostaven sem in tvoja luč mi sveti.
Za moje grehe in zame si umrl. Rad bi v sebi greh zatrl,

a le ti res rešiš me lahko, ves se ti dam, ljubim te srčno.
O, kako sem majhen, kadar mislim nase in so misli težke zapletene v krog!
Drugačen je, svet in dober Bog,
z razmišljanjem o sebi spuščam kamne vase.
Rad bi se sprostil in vedel, da me ljubi močni, ljubeznivi, čisti duh,
pa ponavljam iste misli, v srcu suh, dokler me sveta misel ne poljubi.
Odprl se bom, vse priznal, vse drugim dal,
bogastvo – ki me tepe in me obvladuje, ki ga stiskam in mi je že tuje –
sprostil ga bom, izročil njemu in ga daroval,
da zvem, kaj v meni novega se snuje. Le njega moja duša potrebuje.

NAJ TEBE SLIŠIM

Pridi, Jezus, v temine moje, razsvetli, kar je temno in ni prav,
naj mi s tabo bo lepo, vame vlij rešilne misli svoje!
Dovolj sem skrival dušo v poveje, rad bi poletel svoboden v nebo,
le ti me lahko rešiš, resnično zame samo to je, kar je tvoje.
Zato se usmili moje teme, dovolj sem trpel, ti veš vse,
pretežko zame je to breme, dovolj je le, da mimo mene greš,
in moje temine bodo razsvetljene, ko vame se z ljubeznijo ozreš ...
Marija mati se mi veselo smehlja, namiguje mi, naj tebe slišim,
poln sem globokih ran, a ti vedno me uslišiš;
z vama nisem nikdar sam, rečeta mi: V stiski me pokliči!
Daj mi prave misli, zdravo vero, vem, da nisem popoln,
kruha sem potreben, čutenj pravo mero ...
Daj mi trdnost, mir, ki se čez vse smehlja,

srečo, ki se ne konča in v notranjosti svetli.
Le ti si, tebe zdaj poslušam, tu z menoj si, v dnu srca.
In živeti prav poskušam, srečen, ko se tebi duša vda,
življenje staro in novo izkušam.
Umiram sebi, konec bo začetek, vedno manjši sem in nebogljen,
strah me je, a zadnji petek bo nedelja in vstajenje vsem;
življenje ni nič več posnetek, resnica tu je in čisto njen postajam, sem.
Gotovost, kje si, kdo mi jo bo dal? Kje si veselje?
Kje je preprostost, ki stare in nove poti si utre,
ko brezna pod srcem ni, da vanj bi pal?
So krivi grehi? Vse razodel bom, priznal, se pokesal,
samo da veselje živeti bi znal – a kaj naj storim, ko brezno se odpre?
Ljubim vesele, preproste ljudi! Kako so oni zatrli temino?
Morda so pili ljubezni vino? O, brezno pod mojim srcem straši,
jaz pa v njem gledam kvišku, v sinjino.
Jezus, kdaj boš moje vse? O, saj si bolj resničen
kot ta moj čudni svet. Čutim le, kar me boli,
in žalost svojo objokujem, v tem svetu, duši tujem, tvoja luč gori.
Vedno manjši sem, vedno bolj si v meni ti, vedno bolj po tvoje grem,
vedno bolj se mi svetli, s tabo in ob tebi govori moja duša, vate se topi.
Strah me je umreti, a s teboj bo vse lahko,
skupaj bova šla v nebo, ni mi treba več drhteti.
Ti boš z mano, ko bo čas, zapustil bom naš planet,
peljal me boš srce ogret in očistit obraz.
Žal mi bo, da sem grešil, pokesal se bom do konca
in ti me boš umil, šel bom čez obronke sonca,

tam bom dober in svoboden, ljubezniv in mil.

NOČNI NAGOVOR

Rad bom zapustil svoje težke misli, angelom se darujem tak, kot sem,
da bom srečo imel v vsem, da bom z ljudmi in videl, da so čisti.

S krili belimi bom na zemlji živel, boril se bom za srečo vseh,
in z mano vedno bo dobrotni smeh, lepo se z vsemi bom imel.

Svetle bodo vse temine, rešen bom, dovolj je, da se ozrem,
se izročim in grem, čudeži so povsod, povsod svetline.

Enigmo sem rešil sebi in vsem: nebo zaprosim in že srečen sem.

Daleč stran naj vržem vse okove, angeli naj nosijo me po poteh.

Iz teme sem rešen, eno sem po tvoji sveti volji,

daj mi v duhu poleteti, elipsa sreče naj mi vrata odpre.

Gorjem navkljub je sreča v srcih: ozreti se brez misli v nebo,

samo z duhom, da lepo pod nebom bi bilo kakor v nebesih,

o Bog, usliši prošnjo to, daj v čisti sreči mi živeti!

Veliko zla me je vedno pokorilo, da bi dober bil, ni bilo moči,

prosim, odpusti mi vse, da bo moje upanje krila dobilo.

Šel sem po poti križa, čisto na tleh sem bil in bolan,

sam sem bil, velikokrat sem bil premagan.

Rad bi odpuščanje: Ali moreš moje grehe spremeniti v smeh in mi oprostiti?

Daj mi znamenje in srečen bom; jaz bom rešen, v nebesih bom!

Moja vera je velika, ti vse daš.

O, kako globoko sem padel neprepoznan!

Mnogo grehov, zla, zavisti – le tema.
V mojo temo sezi in mi daj rešilno roko,
o, kako sem šel globoko, nisem hotel, da bi vladalo hudo.
Čisto, jasno misel potrebujem.
Misel ni dovolj, dovolj si ti, iz teme me lahko rešiš z milostmi,
ljubezni mi daj, pesmi, ki jih snujem – odrešilna je tvoja presveta kri.
Saj ne morem sam rešiti sebe, to zdaj prosim tebe.
Nizko sem padel z idealov in vem, da je v tebi rešilna moč,
pošlji mi pomoč, najbolj od svojih grešnike ljubiš.
Zato verujem, da boš milost dal, meni, grešniku in poetu.
Ljudje po človeško mislimo in govorimo,
ti si dober in svetel, a tu je noč.
Tiho bom sprejel resnico, ker vem, da nad vsem si ti,
drugače gledaš moj priklon, drugačno pripravljaš pravico.
Misel razpira neznano skrivnost, vse gledamo preveč po človeško,
do tebe pa dolg in svetel je most, daleč od nas je nebeško,
že tukaj uživamo tvojo radost in lahko nam bo, kar je težko.

POLETNI SAMOGOVOR

Kje je strah, če vesolje teče prav?
Kje so meje, če reka mora predreti jez?
Kdo sme sveti duši ustaviti valovanje?
Temine življenja se dotaknejo duše.

Ona jih mora sprejeti in razrešiti,
da postaja sveta sredi sveta.
Ravne ceste so vprašanje
in ona mora odgovoriti z ljubeznijo, ki je lastna njeni svetosti,
ki je njen izvir in njen cilj.
Umiti se mora vsak večer in vsako jutro pogledati vase.
Pregledati svoje pokrajine, če v njih še piha veter svobode.
Večen dom je najbolj podoben duši. In duša se trudi prehoditi težke poti.
Da bo sveta v svetem, eno z vsem, ki jo je dalo in sprejelo,
po odpuščeni krivdi, ki se ji reče: življenje sveta.
Vidim, kljub megli, korak naprej.
Kakor čudež me bo objel angel
in me vodil joku naproti, ki bo očistil
moj skriti angelski obraz.
Po humusu se plazim. In moj pot zaliva rože.
Enkrat bi rad pogledal navzgor. Med cvetice in metulje,
med nebo in privzdignjene meglice.
Da bi videl oblake in da bi vzljubil dež.
Da bi spet veroval v modrino neba in v toplino sonca.
Ves čas v meni govori glas: Poglej navzgor, srečaj duše, vzljubi z očmi.
Jaz pa se vračam v blato humusa, kot da rože ne bodo več rasle,
če jih ne zalijem s svojim potom in krvjo.
Darovati se moram, zakaj le tako bom postal metulj.
Zaplavati med lepoto in sonce, med oblake in rože.
Iz vkrčenosti in majhnosti pobegniti. Iz lastnih sten strahu.

JESENSKI SAMOGOVOR

Sprejel sem bolečine in rekel: Zgodi se.
Zdaj je srce mirno in ve, da vse mine.
V meni raste upanje, da mi kmalu zarja sine.
Oblaki nad menoj lebde, a vedno več med njimi je sinjine.
Počivam, praznik je in sončen dan. Vse je prav, tako kot vedno,
tiho s tabo sem v sebi sam. Potok mi šumi pod oknom,
čas se premika le toliko kot jaz, sproščen sedim v tišini in mi je toplo.
Mislim nate, ki si daroval svoje življenje zame,
mojo dušo očistil in novo srce mi dal.
Ob tebi sedim v sreči,
v večer se nagiba dan in nimam želje prav ničesar reči.
O, kako sem bil brezumen, ljubil sem brez glave, brez srca,
jokal, ko me je zajela tema, umiral sem, namesto da bi bil pogumen.
Boj sem stavil nase in ne nate, izgubil sem se med stvarmi.
A misel iz duha mi govori: bati se ni treba, saj on misli zate.
Elipse zdaj odhajajo v noč. Jok je potihnil, polnost se razdaja,
edini vek za naju traja. Zavedel sem se ob tebi sebe zroč,
umirjam svojo dušo in nemoč, slavim te, tebe in podobo raja.
Hodil sem ranjen po stezah darovanja, vse sem dal,
ljubil sem po svojih merah, mislil sem, da delam prav.
Potem sem se odprl tebi, sedel sem v tišino polnosti duš,
nisem se meril po sebi in milost se je izlila obilno.
Kako sem te pogrešal, ko sem hotel sam delati dobro in se razdati,
šele zdaj, ko poln gledam v dan, v tišini sam prejemam tvoje blagoslove.

Sedel bom tu in se ti čudil, sprejemal tvojo toplo dlan,
zato se ne bom več trudil, ti delaš vse, kar bi rad storil sam.
Jutro je vzknilo v krasen dan, enigme so potonile v temo,
zdrave misli so odgnale zlo, umirjen sem in čisto sam.
Sonce je posijalo na jesensko drevo, obudilo zarje svetli svit,
zdrobilo temne sile mit, da bi se darovalo na zemljo.
Rane mi lahko zaceli le ljubezen, angeli obsijejo jih z duhom sna,
vinjen od ljubezni nisem trezen in z mano moja lastna misel se igra.
Mi moreš zdaj globine razsvetliti, Elija, ki prišel si od Boga?
Ječim v kletki svojega telesa, elipse joka na dno duše padajo,
zarja pa sveti v temo, umirjen dan je in nad mano so nebesa ...
Sam sem, pa le nisem sam, rjoveči levi so poniknili v nebo,
angeli mi prinašajo nove misli, darovanjke, ki jih sliši dan.
Tebe sem si izbral za poeta, eno sem s teboj, ko poje vse,
iz tebe izhaja moje upanje. Marija je v moder plašč odeta,
angelsko lepo je dekle, tvoja in moja mati je.

ON JE TISTI

Saj nam mora kaj vzeti, da vemo, da je prvi on.
Moramo se trpinčiti, da zvemo iz daljnih pokrajin vetra,
da potrebujemo le njega. In on je povsod.
Drama naših življenj je en sam dialog z njim,
v naših zemeljskih opravkih pa pozabljamo nanj.
Kaj razdalje, kaj samota, kaj praznina?
Vse je v njem in on nas pripelje takrat, ko je prav.

Kaj upor – dolgo ne more trajati. Kaj trpljenje – mine.
Zakaj on je od začetka in bo do neskončnega konca,
visoko kot so zvezde, blizu kot so besede.
Povsod je, v rožah pred staro sliko, pod mizo, nad lučjo,
v zraku in v strunah, v rokah in v nogah in v dušah vseh:
kaj ni to varnost? A ni to gotovost?
On nam je dal besede in nam odvzel molk.
Pokazal je pot, zakaj vse poti so v njem, polne njega samega.
Ni trdo, mehko je njegovo naročje.
In če si prizadevamo bolečine, je vedno tu, da jih spremeni v radost.
Je kot most, kot tunel, kot sprememba.
V njem plavamo, velik je ocean. Dihamo njegov zrak
in prejemamo in odmetavamo. Temne globine so razsvetljene.
Temni prepadi razmika so osvojeni, prežarjeni z edino lučjo.

TI

Bližal si se mi, jaz sem se ti bližal, in nebo je končno poljubilo zemeljsko.
Zavrnil sem stvari in vzljubil pojme.
O, kako so mimo gledale moje oči, da bi misel ostala čista!
O, kako sem moral gledati, da ne bi videl!
Zbudil sem se, ko sem spoznal, da si.
Mirno se pretaka moja duša po edini sreči. O, kako si velik, ocean!
Kako veliko morje, jaz pa plavam po plitvini, ki je narejena za moje oči.
Igram se s kamenčki. Koliko trpljenja, hrepenenja,

videnja brez povezave! Zdaj se igram na obali velikega pričakovanja,
srečen se pretakam med ostrinami in nežnostmi.

V največji stiski sem našel besedo: Ti.

Nič me ni ostalo, ko sem se pretopil vate.

Nič me ni ostalo, ko si kot bučen val preplaval moje bitje.

Umiral sem, ker nisem videl prihodnosti – a ta si ti.

Nisem videl ničesar, a to si ti.

Velik si kot nebo in trden kot zemlja,

bogat kot življenje in z menoj vred: več.

Imenoval sem te, da te ne bi izgubil med drobnarijami tega sveta.

Rekel sem ti: zrak. Pa nisi bil zrak, čeprav si bil v njem.

Rekel sem ti: ocean. Pa nisi bil ocean, čeprav si v vseh oceanih tega sveta.

Rekel sem ti: neznani, pa si mi tako znan, bolj kot jaz samemu sebi.

Rekel sem ti: drugačni – in sem se zavedel, da ti lahko rečem ti.

Potopljen sem bil v bogastvo, v veliko svetlobo. Ti se širiš

od vzhoda do zahoda in ne poznaš noči.

Izbiral sem, kdo bi bil, spoznaval, molil, iskal.

Potem sem se potopil v veliko morje, v veliki zrak, v veliko nebo.

Dolgo sem umiral in ko sem utonil v tvoji ljubezni,

sem splaval na gladino.

ENOTNEGA PRINCIPA

OSEBA SVETLIH ŽARKOV

Iskal sem enoten princip, idejo, ki bi bila za vse, in sem našel osebo.
Misli gredo v sprevedu, plavajo po reki, minevajo v zraku.
Ni ideje, ki bi se v njej umiril. Nekdo je, ki vse ve, in ni ideja. Oseba je.
V nenehnem rojevajočem boju sulice prebadajo naša srca.
Dva se borita in ni konca. Nebo trpi.
Oba sta zmagovalca in boj traja, traja ...
Zgoraj se mavrica rahlo dotika nebes ...
Ne iščem misli, ker bežijo in bolijo,
iščem Njega, ki misli, in ga lahko vprašam,
le tega ne vem, kdaj bo odgovoril nekaj močnega, nekaj svetega,
rešilnega za mislečega človeka, polnega vprašanj.
Iskal sem rešilno misel za vse.
Videl sem trpljenje in hotel pomagati.
Nisem našel odrešilne misli, nikoli je ne bom. Ker je ni. Vdam se.
Misli pridejo in gredo, ni gotovosti.
Rešitev ni v misli, temveč v osebi.
Princip za srečo? Nikjer ga ni.
Oseba za srečo? Z menoj je.
Globoko v meni je in z nami, nami vsemi ...
Že misel nanj osvobaja. In nikoli ni samo to, kar je.
Zdaj sem sam. Čisto sam. In lahko začnem iskati.

Z mislimi se ne bom mučil. Najti nekoga, ne nekaj.
In ne bom veliko razmišljal. Biti sam je svoboda
in zdaj lahko razpnem krila kot orel nad planino.
Iskal bom njega. Saj na koncu ga bom tako ali tako našel.

OTROK

Danes sem pozabil na večerjo, kurjavo in na obiske.
Moj red se je spremenil v notranji red in že čutim spremembo,
ki se zdi drugim kaotična ...
Luna, ko pogledam skozi okno, in drevesa v sanjavi temi.
Svojo prihodnost sem gledal v revščini in bolezni,
a tudi takrat bom lahko pogledal skozi okno ...
Ne, da nimajo pameti. Svojo pamet imajo.
In roke polne zvezd, in zdrave, iskrene oči.
Ne učijo nas, a nas spomnijo,
na videz brez pomenljivosti ...
A ustvarjajo in spoznavajo. Umetniki otroci.
Ne pozabijo se igrati niti pocrkljati niti steči brez namena
niti udariti v zrak.
Mi pa smo oklestili gibe, izumili pomene za vse,
kar nas vklepa v vsakdanjik.
Na višku smo postali utrujeni in grobi in utesnjeni,
ne da bi se spominjali svojih sproščenih dni ...
Moja teža križa naj se sprosti,
naj odda črne žarke v zrak in se očisti v novo moč!

Včasih so temu rekli darovanje. In On ne samo nosi,
tudi spreminja mojo težo. Pustil sem jo ležati, našel jo bom
vso svežo, čisto in ljubečo. Nekaj sem je vzel s seboj.
V želodcu me tišči in srce mi razbija.
Daje mi skrbi – te pa spet lahko darujem.
Karkoli sem do sedaj dal v Božje roke, vse se mi je vrnilo
sveže, čisto, lepo, močno, rešeno in posvečeno.
Tudi svoj veliki dvom, ki me je zadrževal na mojih poteh,
dajem v njegove roke. In se bova skupaj nasmejala.
Nazadnje izročam še sebe. Kaj bo? Kako bo?
Počasi se bom spreminjal v človeka.
Otrok v meni je tako vesel! Lahko se bo igral na travi,
v soncu, lahko bo skakal in se smejal.
Očetova roka mu bo v tolažbo.
Božala ga bo, ga krepila, a tudi vzgojila z neštetimi udarci.
Čutil bo, da ga ljubi in da so bolečine vzgoja in očiščenje.

POSLUŠAJ MOJ MOLK

Ko sunki postanejo dobra dela in duh zaplava v odmore
med vbode in blokade vbodov, ko vest ni več enosmerna,
ko si upaš prizadeti zlo in iz njegove krvi narediš spravo,
da potone zlo za vedno, in si privoščiš romantiko

v cestnem zastoju, takrat ne potrebuješ več nikogar.
Takrat zadiha nekaj v tebi in ko si sunil, se je zvalilo
nojevo jajce tvojih svobod. Boš pozabil, da si znal leteti,
dokler te slabo ni vklenilo v tako globoko zmoto,
da je zlo pravično in da ljubi? Sedi. Odpočij si. Moli zanje.
Moči dneva si posvetil vesoljnemu redu. Uspelo je.
Utrujenost je postala ščit in zdaj si varen pred napadi.
Mir si našel v velikem vesoljnem neredu,
kot bi se smejal kozmičnim nevihtam in se postavil nadnje.
Če je tvoja misel tam, kdo te more pritegniti v svoj omejeni svet?
Neprestano te učijo, ti pa že dolgo podajaš roke oblakom
in se družiš z zvezdami. Tudi v kletkah je prostor za svobodo.
Zato molči in poslušaj. Opazuj in se smehljaj.
Ne jokaj, zakaj bolečina te bo zapustila le po odpovedih, ki jih boš sprejel.
Privošči si malo nereda, ljudje pač pričakujejo preveč.
Ne boš se odkupil, če boš delal vse prav. Življenje je več.
Prevrni svoj pokončni jarbol, če ne, ga bo spet prevrnil vihar.
Sproščeno poklepetaj s svojo muzo, tudi če je angel
in si ga do sedaj nisi upal nagovoriti.
Prečrtaj obveznosti, ki si si jih zadal v obupnem samoodreševanju.
Ljudje te že ves čas vabijo, da jim spustiš iz svoje duše
velike balone sanj, svoje joke in svoje zavrnitve.
Vzemi si bonbon, odvij ga in ga okusi z vsem srcem,
ki že toliko časa pogreša kozarec oblakov!

DARITVE VEČERA

Pomiri mojega duha z nežnim dotikom rok,
duša je razburkana, naj postanem kot otrok!
Naj sedem, grešnik, k tvojim nogam, plamen sveče naj me osvetli,
da me boš videl, kako se moram prepuščati neprepuščen ...
Tiho mi izgovori srečno besedo, da me popelje iz sebe ven,
čutim te, da me hočeš rešiti, a jaz se vedno vase zaprem,
grešim, zaklet v nepokorščino duha,
letim svoboden nad pokrajinami sna.
Čakal sem tvoje rešitve, pa si sprožil v meni kres,
mislil sem – saj to ni res, trpel sem brez umirjene molitve.
Rad bi s tabo bil vse dni, čutil vetrič, ki pihlja,
da prinese mi duha svobode, ki se mi svetli.
Tvoj odsev je kompas mojih dni, če sem te užalostil, si vest sprašujem,
če sem te veselil, le še vina potrebujem, da se mi radost do konca razsvetli.
Ne vem, ničesar ne vem, le spočil bi si rad trudno glavo,
našel mir in harmonijo in si rekel: Čist sem, tukaj sem ...
Usmiljenja te prosim, Bog, glej, ne morem nehati grešiti,
mojo svetost skleni v krog grešnega človeka, ki se ti hoče izročiti.
Polno je moje upanje in kar je bilo, ni več vprašanje.
Miru in dobrega te prosim za življenje,
usmiljen bodi z mano, kakršen že sem,
ob tebi sem na varnem, kakor bo in kakor je.
Verujem v tvoje odpuščanje. Varen sem v tvojih rokah.
Ne bom več bežal pred uroki, šel bom na dolgo potovanje.
Lepo mi je, ko sem s teboj, saj vem, da si ti edina sreča.

Zjutraj grem zate v boj in ponoči bomo skupaj: ti in jaz in tiha sveča.
Kar tu ob tebi bom sedel, tu bi zdržal mnoge dni,
na ušesa duh mi govori, kot roža sem, kot bi cvetel.
Čas naj teče, saj ima kam.
Oddahniti si moram za košček sreče,
vse je tukaj, vse bo šlo drugam.
Le počasi, vse ne bo takoj, tiho pada listje z dreves,
misel zaobjela bi vse na počez, a čas brez naglice ustvarja svoj ritem.
Hvala ti za lepo noč, prebedel sem urice veselja,
globoki mir se tam začinja, kjer moja molitev najde svojo moč.

HREPENENJE PO SVETLEM

O srce, kdaj boš ljubilo, če ne zdaj, ko je križ težak,
kdaj se boš v radost prebudilo, če ne v dneih, ko trpim?
Pripelji k meni radosten izziv, naj kljubujem v skušnjavi,
utripaj, da se boš izlilo kot voda v puščavi.
Vse je prazno in pusto, ko grob teme tišči,
hlastam, odpiram usta, ko me stiskajo strasti.
Ječim v navalih misli in gorja,
tu v puščavi ni rasti, ostajam vedno isti.
Ljubezen me ne obišče, ne dam ji svojih poti,
čeprav me mnogokrat roti, naj posejem prazno strnišče.
Vem, da me čakaš, Bog, na križišču,

ko bo križ pritisnil do dna,
ko mi bo najbolj hudo, te bom našel v središču.
Utrujen od skrbi in bolečin se sesedam v gladino vode,
val za valom v dušo bode, vsaka misel je boleč spomin.
Iz nemoči ne morem pobegniti, strašna je teža dni,
križ je moja daritev za življenje, rad ga bom nosil vse težke dni,
ožarjen je z darovanjem in milostmi. Vem, da je za vstajenje
potrebno veliko poti in mnogo hvaležnosti.
Ko bom ljubil, bom svoboden, vse moje muke so sovražnikov dar,
da poučiš me, Gospodar, da svet je le pojav obroben.
Ljubiš, plavaš po nebesih, a jaz sem še na zemljo prikovan,
na ta svet sem naravnani, zato ne najdem isker v očeh.
Ostajam tu in sam z ljubeznijo nemočno,
dušo kolebavo in z mislimi zaznamovan.
Ko bom ljubil, bom močan, pripelji, Bog, me v kraljestvo.
Sam ne morem, tu nemoč, da ljubil bi, premočna je,
tu vlada pusta, suha noč, ohranja me le upanje.
A nekoč bo res prišla, svetla, polna tiha radost,
premagala bo mojo žalost in mene vsega bo premagala.
Letela bova nad obzorji vseh malenkostnih ljudi,
nad gorami in nad morjem se čista radost prebudi.
Prišla bo moja senca, moj pravi jaz, ne bom več sam,
Prijazen in nežen bo moj poraz.
Tako te, Boga ljubezni, prosim, vse drugo dam vnemar.
Srečen sem, ko upam in verujem, ljubiš me kljub vsemu.
Veš, da sem nesrečen človek, a v tebi sem vzljubil križ.

Kar imam, še več dobim in lahko sem srečno bitje.
Svojim požganim strniščem vsak dan nov smisel dam.
Izlil bom svoje grehe v srce ljubeče na oltar.
Zdaj je pravi trenutek za kesanje, očiščenje in darovanje.

NAJ LJUBEZEN PRIDE

Ljubezen naj da v moje življenje očiščujočega duha,
naj mi da tolažbe srca, naj moli, prosi zame!
Edina je, ki vse ve, edina, ki vse zmore.
Težko mi je na svetu, a sprejmem zlati križ,
vse drugo je kot nič.
Ljubezen čista naj se prebudi, naj mir v dušah bo,
povsod je mir najboljša pot, vedno nova, vedno ista ...
Ljudi poganja neka sila,
ki jih ni še naučila, da dobro je živeti čisto.
Nisem prerok, le orjem ledino misli,
naj bomo vedno pristni v duši, ki jo ljubi Bog.
Nekoč se bo razprla mavrica, vse črne grehe bo prekrila,
ljubezen sveta se bo prebudila, moje mučne misli bo razsanjala.
In vse bo spet postalo čisto, kot je ustvarjeno bilo,
vse slabo bo v nič prešlo, vse bo, kot v začetku, isto.
Strasti in dvome bo križ opral, nad zemljo se bo zbudila svetloba,
daleč ostala bo trohnoša, takrat se bomo le še darovali.

Ljubezen vedno čaka. Pripravljenim pripravi pot.
Čaka vedno nas povsod, zakaj vedno je tu.
Iščem Boga, ki je ljubezen,
prosim ga za radostno spoznanje, da bi izpolnil svoje sanje.
Odpuščal bom in molil, se boril, premagoval bom zlo in temo,
strasti in pretirano preišljevanje. Od Boga samega se bom učil.
Uči me in mi daje sanje, v njem sem našel vse,
tudi če se vse podre, v njem sem našel – odpuščanje.
In visoko nad dogodki mojega življenja resnica plava,
čista, polna, zdrava in me uči iti po poti.
Gledam tiho vse, kar se dogaja,
v nešteto oblik se stvarstvo preraja, v meni zaživi slika raja ...

ČAS POTRPLJENJA

LAHKO SE VESELIŠ

Srce imaš lahko potem, ko si se izpovedal,
priznal svojo nepopolnost in se pogovarjal z dobrim človekom,
odpre se čas za novo.

Dolgo si pripovedoval o sebi, nekdo te je poslušal,
slišal te je tihi jek zvezd in luna te je razumela.

Takrat je odpadel kamen, zavalil se je tja,
kjer bi že davno moral biti, ne pa na tvojem srcu.

Iščeš, kot po stari navadi, kaj ni prav, pa je vse prav,
v mavrici plavaš med ljudmi, ki so prav taki kot ti.

Življenje si soliš z mukami, ki jih ne poznaš le ti,
največ pa si jih prizadel sam sebi.

Čutiš žalost – kdo ve, od kod prihaja – a se bo spremenila v veselje.

Ljudje ti odpirajo okna – njihov svet je razsrediščen –
a vse je prav in znamenja nakazujejo zadoščenja.

Kolikor globlje vase si prišel, toliko polnejše je tvoje veselje,
ker žari in preveva stvari, dogodke in ljudi.

Počivaš. Veselje je v tebi, brez vidnih znamenj.

In čudežno rad imaš ljudi. Delaš, kar je prav, zmagaš,
čeprav se svet vrti čisto po drugih oseh.

Lepota je povsod. Kakor čas poljublja reke in zelenje,
sonce, luno in noč, tako v vzporednem svetu rastejo besede.

Drevje ni duh, a zelenje je znamenje miru.

Zato se veseliš toplih noči in svoje hvaležnosti.
Tiho se vračaš domov, v palače toplega vsejaza.

MIR POD GLADINO

Šele v miru začutiš sladkost svojega nemira.
Vse živo se te dotakne s svojimi božajočimi rokami.
In bolečih zvokov je ravno prav,
nič več ti ne blešči, zagledaš se v čistih barvah.
Naravno ločuješ med zmernim in vsem,
kar je odveč. In ko potrpiš s seboj, postanejo
tvoja občutja in videnja prijetna.
Zastreš veke v tihi notranji mrak,
sam lahko uravnavaš glasnost petja ptic.
Počasi in tiho odpreš okna, ne verjameš hrupu s ceste
ne viharjem, ki jih lahko kadarkoli prepodiš iz svojih skrbi.
Opajaš se s svojimi mislimi, ki ti odkrivajo zaklade.
Vse prihaja od drugod. In prosiš, da bi lahko dajal.
Počasnost te ne boli več, saj so noči tako dolge,
da si lahko izmišljuješ imena zvezd, vsaka sveti le zate
in za tiste, ki jih čutijo. In se razlije mir kakor morje med nami,
in v to morje vidimo vsak sebi pod svojo gladino.

POVSOD VSEGA PRAV

Ko se tehtnice umirijo, je povsod vsega prav.

Razodene se, kar te muči, in zaspiš v vesoljni izročitvi,
utrujen le od svojih meja. Mrak dneva prižge svetlobo noči,
saj je le dobro resnično. S kožo poslušáš zvoke
in tvoje misli so nežne, božajo te kakor mehke dekliške dlani.
Ko se mir razlije, veš, da delaš dobro, čeprav to ni v tvoji moči.
Ne vlečeš elastike miru, ker se to razraste v nemir.
Iščeš spokoj, kjer je, in ko tvoje videnje blagoslovi
potrpežljivi čas, si najdeš pristan prav v njem.
Takrat zapojejo besede, ki niso le imena za stvari,
polnost si želi izpovedati neizrekljivo, ker je morje v tebi,
tako prostrano kakor nebo,
tako bogato, kakor so vsi ljudje na svetu.
Sam si vesolje, vsakdo v njem lahko najde svoj prostor.
Šumenje noči, luna, zvezde in mir. A v tebi ni spokoja.
Polnost prepeva med zaspane oči.
Nikdar ne boš izpel vsega do dna, niti življenja nekega pesnika ne.
To ni nemir sveta, je nemir srca. Svet potihne v mir noči,
ko luna brli in sprašuje. Bolj ko so besede tihe, glasnejši je krik.
Dajal bi, dajal, a za vse moraš prositi ...
V miru se razrastejo moči, ki so res tvoje.
Košček ljubezni, ki ga moraš dodati svetu, se oblikuje
iz velikega bogastva in bolečine. In izročiš ga v roke,
ki jih ne poznaš, a veš, da so prave.
Učiš se miru od utripov noči, od dreves,
ki so te že davno očarala s svojim zapletenim kipenjem.
Luna sveti vedno enako, a vedno drugače.

In od nje se učiš ravne poti po krivuljah minljivosti.

OD BOLEČINE DO MIRU

Ne znam bolečine navezati na karkoli.
Rada bi se polastila vsega bitja,
močna kot ljubezen ne trpi upiranja.
Nikamor je ne morem dati. Žari in kipi. Ne vem, kaj je niti zakaj.
Vročične misli je ne prepoznajo. Vse sem odpustil in duša je čista.
A bolečina tli, kakor vladarica, ki bi si rada podredila vse v meni.
Hromeča moč, sila, ki ne popusti in meša misli do zadnjega vlakna.
Nežna lepotica je moja bolečina, ljubezen, ki se še ni iztočila.
Brbota in kipi kot veliko vodovje, ki me hoče potegniti v tolmun.
Samo je in nikamor se ne premakne. Samo hoče in to je njen greh.
Še me bodo naplavljalje moči in žgali plameni neuresničenih sanj.
V duši čist in miren sem bil mnoge dni, vesel in ljubeč do ljudi.
Zdaj me hromijo z neba in iz podzemlja silne moči.
Rad bi potišal vzgibe neobvladljivo presegajočih strasti.
Ptice počivajo v zavetju dreves. Stoli sedijo pod mizo.
Prihaja nov veter, hladi glave in množstvo besed.
Viharji so prejeli odpuščanje in se polegli v rahel dež.
Strasti – kot da jih ni – so našle pristan v valovanju.
Vse je kakor reka, ki se tiho izliva v morje.
Dobrodošli trenutek miru, ko ležejo vode.
Žarke so zbrale. Obračajo jih navzven
in jih dolgo oddajajo drevesom in travam.

Ko se vse poleže, še ptice brez skrbi sedejo na veje in si čistijo perje.
Pride čas, ko vetrček rahlo veje nad potokom in je vse prav.
Že dolgo valuje sveča na mizi. Veter preganja mir iz dreves.
Oblaki visijo kot sladoledi v modrini brez konca.
Nad posteljo tava duša neurejena. Zeleno, zeleno, in hiše na bregu.
Vse je po starem, ljudje ohromljeni, zemlja kot zemlja, skrivnostna in znana.
Sen lega na oči. Barve so le še silhuete.
Dolg je bil dan, čas je, da se oko, ki je videlo preveč, sprostí.
Telo medli v vlažni vročini, veter zganja rahel hrup,
počasi lezem v sanjski svet, kjer se odpirajo poljane.
Svoboda je v sanjah, vsi vrelci so polni bogastev,
ljubezen novih dni potone, da resnično zaživi.

TIŠINA

Rojena iz nemira je vela nad vodo, poslušala je, kako tiho teče čas.
Srečevala je stopinje, ki so odhajale med trdo zemljo in mehkim nebom.
Med drevesi je polnila svoj mir, voda se je spominjala v svojih izročitvah.
Med oblaki in odsevi je uživala svojo moč.
Trdna kot skala in nežna kot voda, lepa kot vetrc, ki požene val,
se je ogledovala v zrcalu. Bila je vdana kot jesenski list, ki pada v vodo.
Kot veter je pela o nežnosti, ki jo je božala z neba.
Tišina kot barva, kot modrina, kot trdnost neba.

Spoznala se je ... Bila je toplina ... Legla je na mesto.
Bila je močnejša in premagala je nemir, iz katerega se je rodila.
Čistost je odprla svoje cvetove in se za večno zapisala
v humus zemlje, odkoder se je rodila.
Odprla se je pričakovanju. Postala je resnična, iz pojma je postala stvar.
Nosila je kristale in voda jo je obarvala.
Ni se bala teme. Sama je postala temna, ko je vzljubila vse, kar je.
Temna špilja jo je naučila, kaj je varnost.
Lahka je spuščala svoje barve po izvirski vodi.
Spoznavala je lepoto, ki je bila že dolgo skrita v njej.
Mimo je šel človek. A vedela je, da je ona bolj resnična.
Odela ga je v svoje barve in šla naprej.
Pogledala se je, začutila je sadove svojega darovanja.
Kot bi ji odtekala kri, je ustvarjala v svojem nemiru.
Vedno več vesoljnega reda jo je objemalo, vedno bolj je bila gotova vase.
Legla je v rjave barve zemlje, da bi tiho užila svojo požlahtnjeno bit.
Postajala je prosojna,
samo krogi, ki jih je iskala vse življenje, so ostali vidni.
Zavedla se je v trenutku, ko je okrasek padel med barve njene notranjosti.
Sprejela ga je. Zdaj je bila bogatejša še za ljubezen.
Bila je lepa, živa, okras je pričal o njenem darovanju.
Krhka je bila kot na začetku, majala se je v vetru.
Če je bila prej roža, je bila zdaj sad.
Tiho je čakala, da dozori, se daruje in iz stvari spet postane pojem.
In neslišno je odšla, tja, kamor stvari ne sodijo,
pojmi pa se očistijo vsega, kar ni čistost sama.

VETER

Igrivi veter je našel mir v plesu mladega listja.

Postajal je vedno lepši, barve so krasile njegovo bogastvo,
glasba je pela njegovo tišino.

Med deblom in vejami se je polegel nemir sveta.

Zamislil se je, kako je bogat in lep, barvit in čudovit.

V zadnjem žarku zahajajočega jesenskega sonca
je ohranil upanje. Ljubezen je. In še večja je kot on.

Pokril ga je sneg, mrzla zima ga je obdala,
on pa je veroval, da je večni, da mineva samo nemir.

Tako sam je bil v hladnem jutru,
zeblo ga je in iskal je svoj smisel v megli.

Mislil je, da je konec. A kako naj bo konec njega,
ki presega vse čase in vsako misel?

Upanje na toplino sonca, ki jo je ves čas nosil v sebi,
se je uresničilo: sam je postal – toplina ...

PRIBLIŽEVANJE

V lahnih tonih tiho izgorevam. Dobro mi je. Zakaj se ne bi poklical po imenu?

Če gorim, bodo plameni našli brezčasje. Zemlja bo predelala, kar ji gre.

Če tavam, bom našel dom – saj le slutim, kje sem.

Če me bo spet toplo, se bom odvezoval in izročal tja, kamor sem namenjen.

Ljudje odhajajo, ker postajam vedno bolj resničen,
čuden je moj mali svet, v nebo se širi, ki je neverjetno tukaj.
Osi se vrtijo komaj opazno, svet me vedno manj pozna,
žalost se spremeni v veselje, beda sveta postaja radost neba.
In ti, moj jaz, imaš vse pognojeno, vse zalito in sočno,
ne vtikaj se v čas, ker vse teče samo od sebe.
Tudi tvoj trenutek bo prišel, čas miru in dobrega! Veliko si naredil.
Angeli se veselijo in vsi, ki te pričakujejo.
Ne želi si svojega. Zvezde bolje vedo, kaj je prav.
Že to, da si, je trpljenje. Bolečina te vabi, da jo daruješ
za veliko dlje trajajoči svet, kot je naš.
Korak za korakom se približuješ. Ničesar ne moreš storiti,
le srečen si lahko, ker po zavutih, nedoumljivih poteh hodiš,
a mirno potuješ. Vse se bo razpoznalo
in lahko se nasmehneš svetu, lahko se sprostiš.
Neka druga sila deluje, ne ti. Nekaj te nosi in ne razumeš.
A v sebi dobro veš, da se približuješ.

VDAJ SE

Nosi nas nevidna sila ... kaj ni to ljubezen?
Zavrača naše misli, spreminja načrte, muči nas, da bi rastla ...
O, vdaj se, človek, zvezde te poznajo,
Luna in Sonce že davno vesta za tvoj izziv.
Pognojen si in obdelan, cepljen in obrezan.
Kaj nisi razumel? Tako si nebogljen, kot prahec v vesolju,
pa te ljubezen ljubi in zaman se trudiš.

Prepusti se in zaupaj, moč ni tvoja, ista je, kot moč od zvezd.
Strah se umakne čistim mislim.
In da se očistijo, dolgo čakaj v miru, da se skaljena voda umiri.
Ne, trenutek! »Sedaj« je prevara. Sedi, umiri se in našel boš sebe v hipu.
Poti se razblinejo. Občutja varajo.
In postaneš svoboden od sebe, da bi nosil naprej,
kakor zvezde nosijo svojo pot in svoj obstoj.
Kako je lepo ob nekom dihati ... ki ne govori ... ki ne hoče.
Samo tiha lučka tli in nič ni nemogoče.
Čakam vihar. Oblaki že silijo v nebo. Vse bo drugače.
Tudi prav. A zdaj je lepo, zvezde so umirile svoj tek,
nobena ni zašla, čas bo prinesel hudo,
tiho se bo spremenilo vse in takrat boš tiho ...
Veseli se trdih in težkih stvari. Minil je čas, ko si se bal.
Vse, kar živi, tudi trpi, zdaj veš, da bo bolelo, a boš stal.
V zvezde veruješ, v njihov lahen tek, a tudi v odrešenje.
Tvoj tihi jek in veselje sproščata sadove.
Zdaj silam prepuščaj, silam narave in duha,
da nosijo rojstva in grobove. Zvezde so mirne in čiste.
Naj te v viharjih nosi tok. Naj te po mukah rodi tvoj Bog.

CVET

Zasanjan pesnik gleda v cvet. Zemlja, kot da ni resnična in moti ga ta svet.
Cvet vztraja, ne ovne: v njem se poraja nov pogled.
Nebo je modro, oblaki krasni in ljudje so zanj prav taki.
Cesta zanj ne obstaja. V njegove sanje ne vstopi vsak,

počasi sam tone vanje.

Čas je le okvir, njegovih mej nič ne straši.

Tiho se pogloblja vase, najraje sam, da vse misli prešteje,

a kaj ko izvir nima meje, kaj ko je žrtev obilja zvečer.

Ureja misli, da bi bil enak ljudem, ki na svetu vsakdanje živijo,

a cvet ga tolaži s pogledom besedo, naj on sam bo kar on.

Svet spet pade v zaton, sanje vrvijo v polnoglasju.

Beseda mu poje, a on gleda v cvet in redkokdaj odmakne pogled.

Ne bi ga mogel raniti, cvet ob njem tiho, počasi mu leta odšteva.

Ptice v daljo hitijo, že bo jesen, cvet vedno lepši predenj prihaja.

Cvet mu je svetil v temnih večerih kot deklica, ki bi mu dala vse,

on pa je sanjal z oblaki nemočen, da za ta svet se odpre.

In cvet ne bo ovenel. S sabo ga bo v sanjska nebesa vzel.

Še mnogo cvetov je videl ob poti, lepih, bleščečih in polnih čudes,

a le eden je bil, ki mu bil je naproti, ki zanj je cvetel, njegov je bil ves.

Kaj pustil bo svetu: sanjavi obraz, vse druge sledi zabrisal bo čas,

a cvet bo ostal v njegovih rokah, takrat premagal peklenski bo strah.

Saj ne ve. Le sanja ta čudni svet, razbit na koščke in ulice

in čudne ljudi, na pesmi in cvetove.

Ljudje se dogajajo, čas se troši, nič ni več podobno otroštvu.

Gleda, vedno manj ve in vedno manj ga zanimajo izbruhi razbitin,

le mir bi rad imel v dolgih večerih, ko zanj zapoje njegov cvet.

Cvet pod palmino senco radosti razmišlja o vetru,

tiho se priklanjajo listi in v daljavi se sliši vlak,

jemlje ga, jemlje ga cvet na robu časa.

ZEMLJA NAS DARUJE NEBU

Vsi bi radi bili tam. Vsi bi radi ostali tu.
Od tu do tam so kot gore visoke ograje.
Od zemlje do neba se vije neskončna prepreka,
nihče ni ustvarjen za letenje.
Plazimo se po notranjih in zunanjih tleh,
ves čas smo na meji med obema vesoljema.
Blato, gravitacija. Kakšna roža ob poti, kakšen nasmeh ...
Zemlja nas izriva v nebo in do konca moramo hoditi in padati.
Smejali se bomo potem in plesali bomo potem,
ko nas bo zmlelo in bo blato ostalo spodaj.
Čas teče in obljublja, da bodo vsi konci kmalu prišli
in da se bodo odprla nova vrata.
Kdo si še upa upati v ta svet? Konci si bodo sledili,
drug za drugim, in vedno nova vrata se bodo odpirala.
Dokler je še čas.
Ko ga ne bo, se bodo odprla zadnja vrata in vedeli bomo vse.
Tiho čakam, da se zemlja obrne,
mrak je padel, slišim le še lajež psov.
Vse, kar sem občudoval, je padlo.
Čas je strl skorjo in zagledal sem minljivost.
Vse nam bo vzeto, rože, hiše in poti, svetle zvezde in prepričanja.
Vse bo vzeto, prah smo in pepel, upanje pa živi.
Vse bom sprejel, da se mi razodene.

Počasi bom prižehl k sebi trpljenje, čas bo popustil
in svet se me ne bo več dotaknil.
Lepo je bilo, a senca je vedno ležala na mojih ustnah.
Le kaj pripravlja Bog za mojo dušo, čemu naj se odpre moje srce?
Vem, da me ima rad, a po moje ni po njegovo
in moje trpljenje je največji zaklad.

NA ROBU

Ljubim rob, s katerega se pade v brezno in te ujame nadčloveško.
Ponese te v nekaj tretjega. Kako visoko je odmik!
Prehod je najvišje sijoče zlato. Ves čas sem na robu,
med robovi nad brezni, v objemih hudih sanj – in tako sam!
Tu se zbirajo barve, kakor v roži, ki bo vzcvetela.
Ustavil sem reke, zajezil morja svojih čaker,
kakor delavec za tekočim trakom sem usmeril misli v svoj prav.
Ponoči me je zbudila luna in mi ponudila naravo –
mir v mesečini in vdanost vodnih tokov.
Nisem se še ločil od sebe, le stopil sem korak naprej.
Narava me je vabila, iz nelagodja so se pretočile
odločitve o sebi. In tega nisem storil sam.
Le tok me je nosil, eden od tokov v oceanu.
Jutro je prevzelo prepolnost misli.
Kamen prepričanja se je raztopil in pljuča so vdihnili svež in čist zrak.
Vsa okna in vrata sem odprl, prijetno mi pihlja po golih nogah.
Zvoki smetarjev, poštarja, jutranjih ptic in oddaljenih tovornjakov.

Sonce zlato sveti izza oblakov v mojo temno, vsega hudega vajeno hišo.
In razmišljam, kaj bo prinesel dan. Občudujem zlatnino, ki jo meče sonce.
Danes bo za danes dovolj.
V skrivnostni temini glave se zaokrožuje lepa misel.
Duša se pobarva vijolično, ko tonem v čisti zrak luninega večera.
Drevesa, objeta v mesečino, vpijejo.
Kriki trpečih in vzdihni uživajočih v nasladah.
Moja prijateljica – umira ji telo – samo golči,
ker ne more ničesar več povedati.
Drugi prijateljici umira duša pod udarci prefinjenih skušnjav.
Obe bosta umrli in tako sam bom, še bolj sam s svojimi mislimi,
ki jim ne verjamem več in tonem v vijolično globino.
Kar se ima zgoditi, je že zdaj in bilo je že zdavnaj,
ostaneta mi le beg in iskanje – iskanje sprejetja,
ki je najtežja vaja na tem svetu in najboljša.
Grožnje starosti, skrivanje v bolezen,
nobenega človeka ob meni, kadar imam hude sanje.
In čakam, da se bo zgodilo, kar se je že, tiho tonem v vijolično.
Pogledam svoj obraz v zrcalo in vidim mir dreves v mesečini.
Prenehal sem poslušati svoje misli, začel sem se pogovarjati.

PREPUSTITEV

Utrujen sem, da bi spal tisoč let. Ne bom se več boril z vetrovi,
prepustil se bom moči, vedno novi, ki nam vodi besede in ta svet.
Kako je težka drža v viharjih! A človek kot drevo stoji sam od sebe,

zanese se na Stvarnika, na tebe, miren je ob svojih čuvarjih.
Koliko moči potrošim za besede, pa lahko iz ust bi same vrele,
moči so moje dozorele, da me rešiš.
Prepuštil se bom vetrovom, naj me nosijo kot mrtev list,
da bom spet močan in čist, da lahko bom kljuboval volkovom.
Sam sem hotel narediti vse, a zdaj me nosi čista sila,
ki se je v meni prebudila, odkar sem se povsem prepustil.
Zaman sem skušal dober biti, padal sem noč in dan,
zdaj v tvojo voljo vdan se več ne skušam spremeniti.
Šele zdaj lahko ti rečem hvala, ko sprejel sem dar iz tvojih rok,
prevečkrat sem pozabil, da si ti moj Bog, nad menoj je temna mora stala.
Preveč posegal sem v tvojo moč, mislil sem, da sam bi mogel stati,
a s svojo voljo sem med vrati našel le naslednjo črno noč.
Zdaj tebi se prepuščam, delaj ti, vidim, da ne morem nič storiti,
le tvojo moč in voljo piti, ki se v meni bogati.

TAKRAT SI MI BLIZU

Misli se urejajo v nizu, čuti čutijo okoli sebe kras,
čas počitka – takrat si mi še najbolj blizu.
Vsi napori so kot dih minili, le odmevajo še v udih in v očeh,
sam od sebe se pojavi rahel smeh tišine, ki se je nismo nikoli učili.
Časa je dovolj za vse, kar moramo storiti, bistvo gre v nas,
kakor ljubica objema nas čez pas in vidimo, da je prvo: biti.

Vse se ureja samo, mine vsak vihar, ti dobro veš, kaj delaš z nami,
tudi če smo utrujeni in sami, nas vidiš kot svojo stvaritev.
Koliko vznemirjenj, pa je vse zaman, koliko skrbi, ki jih lahko izročimo,
ti veš za našo dolgo zimo in pripravljaš nam čudovito pomlad.
Oddahnil bi si rad za tisoč let tega napornega življenja med ljudmi,
rad bi v samoto šel, med tihe stvari, da bi sebe našel.
Trudil sem se za ljubezen, pa sem le utrujen postal,
zase in za druge sem se bal, zdaj spet vidim, zdaj sem trezen.
Počival bom v mraku od naporov, imel bom le na pol priprte oči,
vseeno mi je, kaj se zgodi, zdaj diham v mirnem, čistem zraku.
Počival bom, priprl bom oči in se sprostil,
kar naj okoli mene govorijo, živel bom med njimi,
a pel si bom svojo melodijo. V počitku sem našel tebe.
Povezal sem se s tvojim ritmom, v tebi bom zdaj prebival.
Tiho naj se spustijo zastori vek, dokler se zadnja roža ne ospe,
v meni bo žarel tihi, topli smeh.

ČAS ENOSTI

RAHLA LUČKA

Prihaja dolg, miren večer. Zazvene le bodo pesmi
in se odprle pokrajine, ki so vedno pred mojimi očmi,
a jih tako poredko vidim!
Ljubim svoj tihi mir, pesmi vro iz njega in nič ga ne sme umazati.
Če bi želje prevpile tih izvir, bi bil večer izgubljen.
Rahla lučka v meni brli ...
Obilje časa mi razodeva moj jaz, daje mi priložnost, da sem tiho sam s seboj,
da sklenem spravo z vsem in se spomnim bližnjih ljudi, ki so kot žarki sonca.
Rahli nemirčki ne spreminjajo ničesar.
Le motijo dušo, ki mirna kot drevo moli v zahvali,
srečna v občestvu angelov, zasanjana v svet, ki jo pričakuje.
Kar se mi lažno prikazuje kot absolutno, izročam v najbolj usmiljene roke.
Mučno občutje se je poleglo – to je moja priložnost, da doživim lep večer.
Spravljen sem z vsem, v meni srce mirno in lahkotno bije,
izročen sem in hvaležen, da sem bogat,
ker imam jed, obleko, streho in poezijo.
Spravljen s seboj buden pričakujem jutrišnji dan.
Kakšno bogastvo topline!
Reka življenja se ne ustavi, plavam z njo in se čudim.
Časa imam ravno prav.
Pričakujem misli na vse, ki sem jih kdaj imel rad.

Tihe sence angelov vršijo okoli mene,
govorijo mi, da sem na pravi poti.
Danes počivam za vse utrujene, izčrpane in izpraznjene ljudi.
Zleknil sem se in čakam, da sonce zaide.

VSE JE PORAVNANO

Na strani zmagovalca smo.
Polomljeni, kruljavi, nesrečni, bolni, slepi, ujeti smo.
Kako naj slepi vidi rožo in gluhi kaj zasliši?
Dovolj nam je minljivih rož in ptičjega petja.
In naenkrat je vse poravnano, kar smo zakrivili.
V dobro se je obrnilo vse, prihodnost je že preteklost.
Ni razloga za žalost. Muke se spreminjajo v veselje in tega ni brez njih.
Peli smo v taktih osmih tonov, ker so nam bile krivde odpuščene,
pustili smo, kar je bilo za nami, a nismo se več veselili življenja.
Trpko izgnanstvo nas je priklepalo k tlom,
smisel je bil tlaka in nismo si več mogli pogledati v oči.
O, krivde, ki jih ni bilo več!
Vse smo sproti poravnali, pa ne mi, ampak On.
Krivde ni več, približuje se dan sodbe, ko bomo opravičeni,
saj smo dvojno težo nosili in ničesar izpustili, kar nas vodi v nebo.

NEVIDNA ROKA DAJE MIR

Potrpežljivo čakam in hrepenim po čistosti zvezd,

po jasnosti misli, daru razločevanja in po koncu bojev v sebi.
Boji so v vsaki duši, ker med krvjo in duhom
nikoli ne more biti vse prav. Zemlja ni svet,
je podzvezdje. Predajam se močnejšemu od sebe,
lepšemu, čistejšemu in svetejšemu. Počasi se vračam.
Kar naprej se moramo obračati k izviru, zajeti studenčnico in piti,
dokler ne bomo prežeti s čistostjo, ki nas je ustvarila.
Padci nam razodevajo, da še nismo tam.
A ogenj se vedno znova vžge in najdemo sto oblik ljubezni,
ki se ne more več upepeliti, ker reke tečejo naprej
in čas in mi. Kamorkoli pogledaš, je vse le večna prihodnost ...
Ranjeni zapuščamo preteklost in posvečeni iščemo petje zvezd.
Besede tedaj niso več potrebne, saj me je pot dvignila nadnje.
Znal sem počakati, da bi videl, kaj se bo zgodilo
in zdaj zamegljeno vidim, kako se zaokrožajo usode.
Sanje jih vodijo, vedno isto se dogaja, vse odteka ...
Mirno tečejo reke, napajane od obilnega dežja.
Cvetovi zažarijo, a že jih pokosi nevidna roka, ki na koncu daje mir.
Zdaj se mi odpira srce,
dolga leta sem ga spraševal, zdaj čutim,
da bo spregovorilo. S sklonjeno glavo prislušujem
vesoljnemu pripovedovanju zvezd.
In reka teče skozme, zdaj čutim, odprlo se je,
vse hoče, da se ne upiram več.
Pod obokom neba se dogajajo stvari, vanj se vračajo
in jaz sem le drobec čudovitosti narave in nadnarave.

PRIHAJA ČAS MODROSTI

Svet hiti vrtoglavo, jaz pa kar ostajam doma,
negotov, kaj bo prineslo prerojenje.

V zvezdah sem videl nemir ustvarjanja in v rekah mir prehoda.

Učil sem se, da ne bi padel, kamor se pasti sploh ne da,

ker med padanjem te vedno ujame vsepovsod prisotna Dlan.

Opravil sem, kar se je dokončati dalo, a svet se vrti tako hitro,

vetrovi pihajo tako naglas, puščice letijo zdaj sem, zdaj tja.

In zaželel sem si miru.

Tiho so pele harfe, ko sem že bil uslišan v nedokončani končnosti.

Ni bilo več hitrih premikov, vse je plavalo,

kakor na mirni oceanski gladini.

Mogočen se mi je zazdel svet v vedno novih pokrajinah ...

Po oceanu plavam, nisem več človek ne riba,

duša sem, ki pričakuje ...

Oddal sem drobnarije v roke filigrancev,

pregreške v roke vserazumevajočih angelov,

prihodnost v roke Vsevidnega.

Čas je za mir in pomirjenje z neskončno modrimi dejanji.

Pel sem, da bi izpovedal bolečino – ta mi je prinesla potrpljenje

in mi dala moč, da sem spet pel.

Dušam sem pel in ne svetu – ta ne razume miru,

one pa so ga neskončno žejne. Ko sem molil,

sem izvedel več o človeku, kot sem dojel ali uresničil.
Besede so bile postavljene tako, da se je Bog mogel približati,
kot pride vedno, kadar se v miru pogovarjamo z ljudmi.
Moje bogastvo je postalo njihovo,
utrinki srečevanj so jih spomnili na lastno naravo.
Na obeh straneh naših medalj so se zalesketali biseri iz školjk,
ki so se že tolikokrat darovale ...
Vrata se pripirajo, utrinki padajo. Ostajajo sadovi in mir
in pričakovanje nove zemlje.
Daleč od znanega se bo odprlo, spoznali bomo.

SIJ

Odgovori letajo kakor angeli okrog mojega telesa.
Vidim jih, a nobenega ne ujamem,
da bi posvetil v temo moje bogato ranjene duše.
Relief ranjenosti zastira temeljno odločitev,
in če je ta še tako svetla, me niti praznine pripenjajo na nič sluteče dno,
kjer se vse svetlobe umirijo. Od tam lahko delam karkoli.
Vendar bom prosil, naj kak angel prižge Božjo luč.
Tam, kjer se ustavim, še ni pravo dno.
Dotikajo se me darujoče roke, ki jim dolgo nisem verjel,
luč se prižiga v globini,
kamor noben veter ne more, da bi jo upihnil.

Ne morem več stati na dvomu, ne na tleh, ki to niso.
Mnogo bojev bo še potrebnih, da se očisti lesketajoča se praznina.
Zato ne morem stati tam, kjer me ni,
kamor nihče ne more. Temelj je zgoraj,
ne pa zasidrano dno, kamor se vračam.
In ko bo lučka, ki so jo že zdavnaj upihnil, spet zasvetila,
bom imel veliko moč, ki jo bom črpal iz tal.
Na kaj naj se potem naslonim, če je moje dno le alegorija doma duše,
če je le gotovost, ki ni gotova do zadnjega dna?
Naj pride majhen angel!
Razsvetlil bo moje majajoče se dno, ga očistil,
da bom spet videl zvezde, ki tako stanovitno svetijo
iz mene ven, skozi črne oblake nedoumljivih ran.
Dovolj je prositi. Vse zasije, nekdo hoče,
da razpiham oblake, ki se zbirajo v meni in nad menoj,
da počakam, da temni, vlažni gozd obsije sonce
do zadnjih travic in posuši solze z njih,
da bo tudi najtemnejši prostor v dolini,
ob izviru potoka, prejel toplino, in da bodo ptice zapele,
ko bodo hodile k vodi.
Koliko veselja bo potem premogel moj gozdiček!

BLAGOSLOVLJENI PROSTOR

Nisem bil še pripravljen zapustiti varnega obupa,
stopiti po stopnicah navzgor k ljudem.

A ko pogledam Njega, ki delim svoje trpljenje z njim,
prejmem moč. Slabosti odpadejo, spet verujem
v nasprotja obupa in cinizma.
Postanem in sem živ med živimi, da bi živel.
Ne ozrem se nikoli več na čase obupanega sebe.
Tu sem, v rokah napredujočega časa in življenja,
ki mu lahko res rečem življenje.
Vse mi pride prav, da to v mislih potrdim za najboljše od možnega.
Poguma še tako trpljenje ne more zlomiti,
ker verujem v presežni smisel vsega, kar se dogaja.
Osvajam vrhove človečnosti,
ko padam v sproščeno dogajanje med ljudmi.
In padam, da bi rasle rože na grobovih vstalih duš.
Čisto majhen postajam, ko se sklanjam pod nizkimi vrati,
kjer se je treba prikloniti, da vstopaš v blagoslovljene prostore.
Čutim, da tudi sam pripadam
v posvečene prostore najbolj človeških pristankov.

DAROVANJE JE PESEM VSEGA

Vsak pogovor je odnos, ki prinaša kruh za dušo.
Ko sem sam, nisem sam, vse je z menoj,
tudi nežive stvari, ki služijo v hierarhiji danega.
Vesel sem, da stopam na prvo stopnico,
kjer se bo potrdilo to, da sem.
Zavrnil sem tiho pihljanje vetra,

ker je resnice več, kot jo vidimo in čutimo.
Ker so nad nami še angeli in nad njimi nadangeli
in nad njimi Večno kraljestvo.
Nekatere duše ne čutijo biserov, ki se jim ponujajo v bogastvo,
da bi se odprle v nebo.
Tam je sončnih pokrajin veliko več kot na zemlji.
Tiho prilepljam vsakdanjost na resnico.
In že marsikaj razumem kot opazovalec nesrečnih duš.
Samo oddahniti si moram od besed, pa pridejo angeli, ki mi govorijo.
Marsikaj vprašam v oni svet.
In odgovori so tako čudoviti, da me čudežno osrečijo za dolgo časa.
Zvezde pričakujejo naš odsev.
Komaj rojeni po načrtu že umiramo vdani,
a vmes so pogreški in cilji, ki nas zaznamujejo.
Načrte porušimo, da bi se izkazala milost neverjetnih pokrajin.
V naših stiskah rastejo rože, ki jih vonjamo v večnosti,
in odpuščanja prosimo, ki sploh ni vprašljivo.
Skupni imenovalec življenja je bolečina.
Ni dovolj, da se zahvalimo zanjo. Darovanje je pesem vsega.
Kakšen mir, ko izročamo polnost iz sebe!
Ni več naša, ker nič ni naše, last angelov je,
slov, ki vračajo Bogu, kar nam je bilo dano.
Ni bistvo to, kar zgrešimo, bistvo se dogaja mimo nas:
v nehotenih vzgibih, ki smo si jih priprosili.

TRENUTJA OB TEBI

TEBI, KI SI Z MENOJ

Trenutki se vlečejo v nedogled, ura za uro mineva.

Sam sem s seboj,

tema me obdaja – in to traja, traja ...

Morda boš prišel in preglasila bova muko dneva

in vse besede, ki se porajajo iz srca,

bodo potešene s tvojo prisotnostjo do dna neba.

Potem te spet ne bo.

Priganjaj me, ljubi nevidni, glej, obsedel sem

in ničesar ne morem storiti sam.

V gorah misli tičim, z bogastvi modrosti se mučim,

v opravke se zapikujem, hitim in pozabljam na bistvo.

Sem pa tja dvignem glavo in te vprašam.

S kratko besedo mi odgovoriš ali z zapletenimi sanjami,

ki mi vso noč prinašajo odgovore.

Tavam brez tebe, izgubljen med domačimi in prijatelji.

Danes se bom potrudil in te poslušal.

Veliko časa si bom vzal,

dokler ne bom utrujen od samega sebe padel v polsen.

Povedal mi boš, kar mi že dolgo pripoveduješ,

le da te, poln samega sebe, ne slišim.

Zdaj imam mir v sebi, prosim, govori zdaj z menoj.

Hodil sem po tujih mestih, se raztresal v širne dni,
a ti si mi pokazal rože in rekel sem: Saj to si ti!
Ljudi je vse polno, vsakdo mi govori svojo resnico,
a ob tebi sem spoznal, da bom še stal.
Tiho čujem v pričakovanju, na okno bo potrkala angelova dlan,
mi razjasnila misli in ne bom več med ljudmi
ves negotov in sam, temveč doma in prepoznan ...
Miren sem v naročju doma, a še mirnejši v tvojih rokah.
Kazen sem pričakoval, prejel sem odpuščanje.
Zdaj ponavljam trenutke. Ljubezen je v nenehnem ponavljanju,
v gotovosti, da ne morem biti nihče drug,
da mi ni treba kupiti, ker sem odkupljen.
Nezasluženi mir mi je darovan, kakor vse, kar imam.

MOLIM K TEBI

Da mi ne bi bilo žal izgubljenega časa ...
Da bi svojo delavnost obrnil vase.
Da bi bil popolnoma varen.
Da bi se v meni vse poleglo ...
Da bi veroval v neskončen mir
in v podarjeni načrt.
Molim k tebi.
Neulovljiva so tvoja pota, nedoumljiv tok sprememb.

Matrice tvoje modrosti ni nikjer.
V svojo malo glavo bi rad zajel osi,
okoli katerih se vrti svet, da bi povsem dojel.
Pa se izmakne vsak tečaj moje modrosti
in ko pričakujem udarec, prejmem veselje,
in ko pričakujem sladkosti, se mi vse podre.
Vase ujet doživim sem pa tja svetle ure vsakdanjikov.
In takrat si vedno tako ali drugače prisoten ti.
Lahko bi se že naučil samo v tebi iskati srečo.
Tako pa bredem po humusu, ki rojeva novo,
z edinim upanjem, skritim v dlani.
Lepe trenutke vedno pripraviš ti
in jaz ne z mislijo ne z dejanjem ne morem vplivati na to.
Iščeš mojo bližino, o, kaj vse bi mi rad povedal!
Jaz pa vsak večer štejem svoje nemire,
ne da bi se spomnil, da me čakaš v tihoti.
Moje nemirne misli se spremenijo v divje sanje in v mačkasto jutro.
Radio žvrglja, misli, dolžnosti,
potrebe, opravki, skrbi, vse mi je odveč.
Ker zadoščaš ti, ker le tebe iščem, ki me čakaš za zaprtimi vrati.
Počasi leze čas in jaz se počasi premikam,
hodim po poteh dolžnosti in ljubezni.
A ko sedem k počitku, moje misli iščejo tvoj dotik,
odgovor na večno vprašanje: Kaj mi hočeš povedati, Gospod?
Tvoji žarki bolijo, dokler jih ne sprejmem, ker te imam rad.
Prevrtan se upiram, raztresen grem spat,

a ko vidim, da vse prihaja od tebe, se za vse zahvalim,
za muke in za dobro, tisočkrat ...

TI OB MENI

Zamenjal sem povoje na ranah z utripanjem srca
in napor razuma s teboj, ki deluješ v meni.
Polega se nemir. Samo mislil sem, da moram.
In zdaj gre vse prav. Oblaki plavajo k zvezdam
in dež hladi osmišljene bolečine.
Zdaj v tvoji družbi čakam, da se večer nagne v noč.
Čas je postal nepomemben in nepotreben.
Podnevi sem te šel iskat.
Našel sem te in zdaj boš zraven mene.
Odmislim vse, kar nisi ti.
Naenkrat stojiva na morski obali in se pogovarjava.
Topel poletni veter pihlja, oddaljene luči pripovedujejo
zgodbe različnih usod.
Primeš me za roke in vem: vse skrbi so bile zaman.
Ti si moja prihodnost. K tebi lahko odložim svojo težko preteklost.
In zdaj sva tu, sama, na skali, ob obalo udarja morje,
ki se lesketa v večernih lučeh.
Mir je v nama, velika predanost, tiho se zapletava,
da ne bi bilo najino prijateljstvo le bežna izkušnja,
temveč da postane način življenja po poteh,
ki jih vodiš ti, moj veliki prijatelj.

Prisluhnil bom tvoji pesmi in ne bom trudoma pisal svojih.
Na mojo utrujeno voljo se bodo zapisale nove modrosti,
ki prijadrajo z vetrom in se ujamejo v tančine misli.
Samo ti boš še govoril, jaz bom tiho počakal,
da se ujamem s tabo v vesoljne kroge.

Z NJIM

S sprehoda sem prišel. In ko sem se doma umirjal,
sem za velikega prijatelja pripravil prostor v svoji sobi.
Rekel sem mu: Tu bodi, Jezus, ob meni,
ne bom motil tvojega bogatega miru.
Sedel je na stol, ki sem mu ga pripravil in se smehljajal.
Kakšna sreča me je objela, sreča in mir obenem,
kar je skoraj nemogoče!
Vedno sem si ga predstavljal tako vzvišenega,
on pa mi je rekel, da bi molila ...
Bolj me je zanimalo, kaj mi ima povedati.
On pa mi je dejal: Umiri se. Vse imaš
in ničesar več ne potrebuješ!
A danes čas odhaja kot razočaran berač, ki mu nisem ničesar dal.
Prepuštil sem se svojim mučnim mislim,
tiho užival v bolečem brezdolju.
Še zdaj me boli, čeprav je že večer
in bi morali premnogi nasveti modrosti imeti učinek.

Bil sem pri maši in litanijah, jokal ob pesmi:

»Kdor tebe uživa, se ne pogubi.« Potem sem se spet prepustil svojim sladkim in bolečim sanjam.

Moj danes ni pustil sadov, odšel je v vesolje in se zapisal s praznimi besedami brez vsakih pomenov med moje dni, ki jih je vodil nekdo drug.

MIR V TEBI

Nemiren bom, dokler ne bom našel zate bivališča v svojem srcu.

V najtemnejših globinah me čakaš,

v mojih malih veseljih me srečuješ,

v mojih razmišljanjih si vedno najvišje.

Okoli mene se vrtijo dogodki, usode se srečujejo dan na dan.

Besede dobivajo pomene v samoti ali v sanjah,

ljudje pojejo, da bi se uresničili.

Leta na tem svetu so tako nebogljena!

A iz vsega se dviguješ ti.

V tebi je vertikala, moj pogled v nebo.

S teboj si upam moliti kot človek.

Veliko usmiljenja potrebujem in vsega najdem le pri tebi.

Topiš kamne v moji notranjosti,

spreminjaš preteklost in jo zlatiš.

Zahvaljujem se ti za vse, kar je narobe.

Ker življenje ni črta niti lik niti prostor.

Ker ni mavrica ali tema.
Ker tisto, kar gre narobe, razbije ječo jaza
in steklenica z zadušljivim vinom
se odpre in svež zrak vstopi vanjo.
Zahvaljujem se ti
in v miru živim s svojim nemirom.
Vsak dan me olušči in mi pripravi novo smrt.
Potrdil bom, kar mi pripravljaš,
veselil se bom svojega umiranja – očiščenja.
Hotel sem po svoje, a ti si mi povedal,
da sem umirajoče seme, ki bo veliko drevo.
Dovolj resnice imamo. Toliko, da je ne moremo prenesti.
Morda je pot tako dolga zato, da bi se prepoznali
v najbolj vsakdanjih stvareh, v tem, da smo.
Ali ljubiš sence stvari ali stvari?
Vrniti se moramo v dom, ki si nam ga dal.

TVOJ SEM

Odhajam v prihodnost. Kar je bilo, imam
in izročam nezapečatenno.
Pričakujem sonce.
V sebi sem izkusil vse in nihala nikoli niso šla predaleč.
Molim za mir in prejemanj zaupanje.
Brezna se polnijo z milostjo in vedno manj je teme.

Prihodnost – si že preteklost!

Skozi špranje sem iskal žarke velikega sonca,
prelagal kamne in ohranjal videz. Padal sem pod bremeni,
se učil iz vstajanja, se mučil s spremembami.

Znotraj: brezno. Zunaj: grožnje.

Obupaval sem in plezal čez tolmune
z obupnimi kretnjami pogubljenca.

In še ne vem, če bo Rešitev uresničena ...

Zemlja v veselju in smrtih rojeva,
čas je pot v nebo in cilj je sonce,
ki bo ob koncu razsvetlilo vse.

Zemlja, čas in Sonce.

In ko bo vse minilo, bomo veseli, neskončno veseli.

Premagane drobnarije, pogrebi in poroke, telesa in misli
so že zdavnaj zavržena preteklost, so le pot k Soncu.

Lahno se dvignem nad trenutke, polne zvena pomladanskih rož,
nad dogajanja in besede.

IŠČEM GA

Vse, kar vidim, so razbiti koščki. Trpim.

A ko bom zaplaval, bo moja edina težava spremenjenje,
vse bo eno, vse lepo in prav.

Lahko se dvignem,
se prebudim iz mučnih sanj ...

Brezno je zevalo.

Seme je umiralo. Sadove bi lahko dalo le sonce ...
Trud, namesto, da bi spal, ko je klila pšenica.
Odprto svetovje je zaman čakalo na moj: Da!
Sprejel bom, in čeprav sem želel biti metulj,
bom nilski konj postal. Široko bom zehal len in zaspan.
Metulje bom nebu prepustil, saj je vsak moj dvig pregnan
in vedno na koncu ostanem sam.
Svetloba, kje si, kje si nežni, tihi piš?
Glej, mrak je prekril mojo dušo
in zvezda le še ena v meni svetli.
Ta je Jezus, pa še on mi odmika oči;
nisem še slišal, da bi zavrnil reveža,
ki je v temi in mu ne bi prižgal luči.
Trdil sem, da ta svet ni resničen.
Hudo je, če se otrok igra s sencami!
In nima več iskrivih oči.
A eno sem vedel: vse se je dogajalo mimo.
In le trudoma sem prenašal resničnost.
Zleknil sem se na dva stola in razmišljal,
da je resnica: tu.
Vsi čudežni trenutki, svetloba okoli mene, moji gibi,
vse kar imam, tudi sebe.
Moji odmiki so bogastvo.
Ustavil sem se in spoznal, da sem: tu.
TUKAJ IN ZDAJ Z MARIJO

Kako naj pridem višje, razen po tem svetu?
Zato mi je bil dan.
Od neba do neba se je vila moja misel.
Pa sem moral priznati tla.
Vse hiti navzgor, a zasidrano je v mulju.
Dolgi prostori mi kujejo kletko.
Povsod so zapovedi in svoboda.
Zasanjan v druge svetove sem našel svojega:
Našega. In se izmika.
Ta navadna, nevidna resničnost.
Ne grem globoko vase. In ne v univerzum.
Kar je dano, je dano iz ljubezni.
Odmiki so napake. Rztresajo.
In vsak je to, kar je, kar še ni bil in nikoli več ne bo.
Nazaj k preprostemu. K temu, kar je.
Kdor je enkrat pogledal navzgor,
ne more več pozabiti neba.
In vsa vprašanja nosijo njegov pečat.
Prezračena duša še dolgo v noč globoko diha.
In ne morem zavreči niti trenutka lepega dne.
Valoval sem po spiralah vesolja,
zdaj je čas, da ugasnem luči.
Da se vrnem k sebi v dobro znano mirovanje.
In Marija, ki prinese tišino, me vodi k miru do jutra.
Jutrišnji dan bo spet njen.
Že zjutraj bom šel nabirat rože.

Boleči dotiki bodo trgali srce.

A grela me bo misel, da ji bom spet izročil šopek.

Najdem odgovor: Zakaj ves ta nemir? Zakaj si se zaganjal?

Niti atoma nisi premaknil, le zbolel si.

Saj ne moreš sam. Počasi se predaj

in kar že tako dolgo iščeš, boš našel na pragu svoje duše.

REŠEVAN IN REŠEN

Lezem vase. Z žalostjo gledam svoje težko telo.

Vseeno mi je, kaj bo z njim. In se sprostim.

Pogledam v nebo. Vidim njih, ki me čakajo.

Včasih se mi nasmehnejo in mi pomahajo.

Modrina bo zapolnila prazen prostor.

Odpovem se misli. Potem ujamem ravnotežje,

da me umik ne udari nazaj.

Pogledal sem skozi okno in zdaj vem,

kako bo lepo, ko me ne bo več.

Hlastam po zraku s strašno preteklostjo v srcu.

Plavam poln peklenške radosti

po zlati hiši svojega dela. Kdo zdaj zame trpi?

Moja nit so drugi in nikoli več se ne bom izvzel.

Horizontala je polna vibracij, brezbesedja in molka,

govori in prinaša spremembe pod oblaki.

Dokler ne pogledam navzgor, se ne čistim,

dokler prisluškujem svojim mislim, ničesar ne vem

in se spet zavem, da ni vedno v moji moči
biti vesel, tudi če mi to naroča glas od nekod.
Vedno manjši sem in čakanja mi kalijo red v mislih.
Plitvine še niso morje in nihče ne more do zadnjih globočin.
Kjer smo, tečejo studenci in morje je še daleč.
V pesku pa sledi ne ostanejo dolgo.
Svojo bolečino nosečega darujem.

ON REŠUJE

Odprem in skozi okna sije sonce v zatohle prostore.
Skrivnosti dobivajo svoja imena.
Zdaj lahko ločujem med kamni in zvezdami.
In dolga reka me spet plavi v večnost.
Mrak me je miril, a sonce je kot zemlja,
metulji imajo radi rože.
Ko vznemirjenja obnemijo ...
... bom čisto počasi pustil, da dragoceni čas mineva v prazno ...
Hitenje je omamno življenje strahu. A danes mi je vseeno.
Ustavim hitenje, oči bi se rade spočile.
Morda mi bo dano nekaj miru.
Da se poleže svet.
Da si oddahnem.
Prišel sem med ljudi, kjer ni potrebno stegovati vratu,
kjer privzdignjen strah ne pomeni nič.
Nasmehi, zabavne kretnje, note, pisane za glasbila duše.
Sonce sije v prehodih mavrice

in ne more nehati osvetljevati divjosti mirnega popoldneva.

Reže sonca so se v temi pokazale.

Težak mlinski kamen melje zrnje mojih pesmi,

voda ga poganja – velika dolžnost, da povem.

In je ne zmanjka. Krešejo se iskre – kamen ob kamen

je včasih ogenj dajal. Pa naj bo ogenj. Pa naj bo kruh.

Za lačne duše, sestradane brez poezije.

On je v meni, ki nisem jaz, popolnoma blizu je,

potopljen v moja brezna, a je kljub temu vesel.

Bičan je od mojih viharjev,

a je kljub temu popolnoma miren v sebi.

Moje krivde pozna in mojih strahov je navajen.

O, kako globoko me ljubi, jaz pa se komaj zmenim zanj.

Včasih sem menil, da nihče ne more

do mojih najtemnejših in najbolj skritih kamric v srcu.

On pa tam čaka name.

Zaupne pesniške molitve

Novejši izbrani spevi Smiljana Trobiša *Nagovori* nam znova odpirajo vpogled v pesnikovo dušo, njegova duhovna iskanja in predvsem neomajno zaupanje v Boga.

V nasprotju s številnimi današnjimi književniki, ki vidijo smisel umetnosti le v neposrednih odzivanjih na sodobna družbena vprašanja in tičijo predvsem v banalni vsakdanjosti, je Trobiš usmerjen izrecno v najgloblje plasti življenja. Ko prebiramo njegove (vero)izpovedi, se nam utrne spomin tako na biblijska besedila, cerkvene očete (»Nemiren bom, dokler ne bom v svojem srcu našel zate bivališča«) kot na ekspresioniste, ki jim telo pomeni ječo duše in se v njih bojujeta duh in kri, pa na mistične realiste, ki jim je vse v naravi poduhovljeno in posvečeno, ali (ob besedah »med padanjem te vedno ujame vsepovsod prisotna Dlan«) na simbolističnega Rilkeja. Vendar je pesnik v takem doživljanju in približevanju Bogu avtentičen, ker je – ob tem, ko v načelu docela zaupa v katoliško cerkveno oznanilo z Jezusom in Marijo – v ponavljajočih se trenutkih življenjskih dvomov in predvsem stalnih krčev, tesnob in bolečin v bistvu bogoiskatelj, ki se zaupno približuje svojemu Bogu, ko presega vse hudo in vse lepo le z zaupanjem v neskončno transcendenco, razsvetljen v spoznanju, da je naš temelj zgoraj. Zaveda se, da je vse stvarstvo le darilo božje ljubezni in da »kdor je enkrat pogledal navzgor, / ne more več pozabiti neba«. Toda tudi ne tega, da bi vsi ljudje »radi bili tam« in da bi vsi »radi ostali tu«. S takimi uvidi nenehno izpričuje lastno nihanje med obema ravnema bivanja, pri čemer Zemlja zanj ni svet, marveč podzvezdje.

Ne glede na Trobiševa čustvena stanja pri tem ne gre le za lirične impulze, ki svojo neizrekljivost skrivajo in razkrivajo v iznajdljivih metaforah, marveč predvsem za poetične refleksije ali meditacije. Nekatere od njih že malone katehetsko upesnjujejo celo božje zapovedi, vrsta pesmi pa se je v bistvu spremenila v Trobiševe molitve, ki izražajo njegove osebne stiske in hrepenenja – a se vse po vrsti izlivajo v odrešujoče zaupanje v osebni stik z

Bogom. Pesnik dojema vsepovsodnega Boga v vsem. Z njim se vse bolj srečuje in celo pogovarja, na gladino svoje rešitve pa priplava šele potem, ko utone v njegovi ljubezni. Ta ljubeči Bog je zanj konfesionalen, a si Trobiš iz človeške minljivosti išče poti do njega sam, včasih z mislijo na pomoč Marije in zvestih angelov ali svetega Elije, vendar tako, da so pesmi tudi kot molitve izrazito osebne. Hkrati pa so naraven odgovor na primarno človeško hrepenenje po preseganju minljivosti in vsakdanjosti, torej po veri v večnost in odrešitev, ki je vcepljena v človekovo bistvo tudi docela ne glede na religijsko pripadnost in so tudi zato mnogo več kot samo oguljene molitve.

Trobiševi svobodno sproščeni, v ritmičnem besednem toku razprostranjeni in mestoma tudi na notranje rime oprti verzi se berejo kot osebna človeška zgodba, kot zaporedje duhovnih stanj, dvomov, obupa, tresljajev, padcev in dvigov. Pisec jih ob vsej biblijski privzdignjenosti niza spevno umirjeno, pri čemer upesni tudi blagodejnost tišine; a jih ponekod stopnjuje tudi v patos. Predvsem pa ta stanja sproti nadzoruje kot edinstveno pot svoje duše, ki jo usmerja v srečen cilj le zaupanje v večnost. To večnost sluti v vseh zemeljskih lepotah, ki jih doživlja kot rajsko idilo, a davek za lepoto mu je tudi bolečina, kot je bila pred njim že tolikerim pristinim ustvarjalcem, med likovnimi umetniki na primer Jožetu Plečniku in nazadnje Janezu Berniku. Med besedno slikanje in pojmovnost razpeti Trobiš pa bolečino doumeva celo kot »skupni imenovalc življenja«.

Trobiševi pesniški utripi se rojevajo iz njegovega lastnega doživljanja in mišljenja, zato je ob vseh asociacijah na zgodovinsko preteklost mogoče občutiti, kot bi se iz njih oglašal vsega časovnega in priložnostnega očiščen brezčasen človek. Ta človek se – četudi se označuje za pesnika in čuti v sebi filozofa – v resnici predstavlja predvsem kot božji služabnik. Ob tem se zaveda, da si je izbral za svojega poeta Boga in da je z njim eno. In je prav toliko tudi njegov oznanjevalec, ki išče Boga vsepovsod in še posebno v sebi. Takega Trobiša spoznavamo iz knjige kot izrazito religiozno, otroško čisto in dobrohotno dušo, ki vsa hotenja svojega jaza ter vse besedne in miselne zmožnosti podreja le svojemu jasno razvidnemu, a hkrati že v osnovi nadvse

skrivnostnemu temeljnemu sporočilu. Sporočilu, da minljivi človek sredi tegob življenja ni le ponesrečen poskus, ki bi nastal po matrici (tudi ne po neobstoječi matrici božje modrosti), ampak je vselej unikaten in nesmrten odsev božjega stvaritelja. Kot tak pa nikakor ni namenjen samemu sebi, marveč ga Zemlja daruje Bogu, šele ko se osvobodi samega sebe. V njem edinem naj bi v posmrtni blaženosti po zemeljski preizkušnji, tiho vrnjen domov, »v palače toplega vsejaza«, dosegel večnostni smisel, ki je znan le Bogu.

Milček Komelj

MISLI OB NAGOVORIH PESNIKA SMILJANA

Pred nami je to, kar nam pravi naslov: silovit nagovor za vse ljudi našega časa. Silovit, ker te spravi v jok in popolno osvoboditev hkrati. Ki odpira v luč iz popolne teme, ki daje moč sredi vse nemoči in izgubljenja, ki rešuje vse, kar je, obstoji - v čudežu vere.

Nagovori so nastajali vrsto let, morda od leta 1994 do letos. Vendar govorim o zapisih, kajti davno prej so bili začeti in, tako menim, da še niso končani.

Pred nami so globoke antropološko-krščanske meditacije, kontemplacije in zaključna soteriološka povedja, ki človeka kličejo k metanoji in predhodnemu uvidju vase.

Nagovore bomo brali različno in raznoplastno. Verni in izobraženi jih bomo brali vrstično, največ eno pesnitev hkrati. Način je meditacija in kontemplacija, soteriološke teme bomo prebirali v poglobljeni veri. Neverni bodo pesnitve brali kot dvig k lepemu, povabilo k resničnemu, tolažilo iz razdvojenosti, obupu in izgubljenosti. Želel bi, da zlasti med vsemi, ki menijo, da vere nimajo, pesnik požanje največjo zaslužen pohvalo. Psihologi bodo Nagovore brali kot pravi in bogati učbenik vpogledov v vsebine duše (človeka), težnje, stranpoti in poti tega kar se imenuje pot v ravnovesje, »vzljubljenost« življenja in vso njegovo dinamiko. Socialni delavci bodo v teh izlivih duše, ki vedno dihalo tudi razrešitve na vseh poljanah družbenega življenja in sodobnih vsebin, mogli uzreti temelje vse svoje dejavnosti. Kako globoki so in kako se morajo poglobljati, da bi vse njihovo delo imelo uspeh in pravi izraz človečnosti. Ne bom našteval vseh. Naj se raje vsak sam prepozna in spozna, da ga pesnik le ne nagovarja, ampak mu kaže pot do cilja, do samouresničenja v Njem.

In vendar si tudi sam drznem stopiti na pesnikovo pot. Drznem, pravim, kajti to početje ni storjeno namesto vas, ostalih bralcev. Niti najmanj! Sam stopam po teh stopinjah in se čudim. Molčim, molim, se kesam, občudujem, se družim z angeli, duhovi, s svetniki in Marijo. Trepetam v Božji presežnosti in se vračam v temine človeka, v trpljenje vsega živega in se dvigam do neba, do Ti, pisanega z veliko, do s »Teboj«, nerazdružnosti v nedolgovani milosti, z Njim kot v brezkrainem zavetju večnosti. In kaj bi še hotel?

Pesnik bo uporabil vse svoje trpljenje, da zapoje Boga. Da, zapoje! Uporabil bo ves svoj slovar vzhičenja, veselja – in kar bo še manjkalo, ves slovar svoje vere, da bo z angeli in njihovimi slavošpevi spregovori v zadnjih soterioloških viharjih, ki začenjajo z angelsko prisotnostjo in povabilom: »naj pride majhen angel«. Ta prisotnost se konča z uvidom, da se nahajam na blagoslovljenem prostorju. To je tu, kjer »poguma še tako trpljenje ne more zlomiti.« Ne pozabiti: še vedno sem človek, tudi na tem prostorju. Človek sem in »skupni imenovalc življenja je bolečina.« Da se morem dvigati dalje,

moram od meditacije naprej, v kontemplacijo. Tisti, ki so vajeni duhovnega življenja, bodo vedeli, kaj to pomeni. Vendar šele tu, na tej stopnji naše Hoje na goro, moremo do vsebin, ki nam jih pesnik prepeva, do silnega občutja »trenutja ob tebi«. »Tebi, ki si z menoj« - tako da »molim k tebi«. Tu je skrajnost, popolno nasprotje tistega, ko »ves prevrtan se upiram in raztresen grem spat.« Sledi druga kontemplacija, drugi pohod na Goro. »Ti ob meni«. Ta pohod ni mogoč, pove poet, drugače, kot da »primeš me za roke in vem, da skrbi bile so zaman.« To, kar omogoča ta vzpon, je milost, kratko malo milost, ki jo pesnik vseskozi prepeva. Sledi tretja kontemplacija: »Z njim.« Tu nas najprej pretrese ime tega Ti. Kakšno je to občutje v kontemplaciji? To je tisto že starozavezno občutje: »Ne moreš me videti in ostati živ!« Vendar, pesnik to resnico prepoje v svojo prošnjo: »Tu bodi Jezus, ob meni.« Tu v duhu poklekne, ne kot Mojzes pred gorečim grmom, bos, ampak pred zveličavnim križem. Ime je rešenje, neopisljivo, vendar v kontemplaciji z njim združeno do zadnjega vlakna našega mesa. Kontemplacije, ki sledijo, vodijo na najvišji vrh, do same srčike zaobjetja milosti, ali kot nam poje obdarjeni pesnik, »vrniti se moram v dom, ki si mi ga dal«. Tu sledita še dve meditaciji, ki kažeta na svojo nujnost iskanja, na izkustvo, ki je grozljivo in je kakor »brezno je zevalo«. Iz kontemplativnih vrhov se pesnik poda v nižave vsakdanjosti; usmeri se spet k notranjim ritmom naravnih pristanov, »nazaj k preprostemu, zdaj je čas, da ugasnem luči«, torej »Tukaj in zdaj z Marijo«. V vsem svojem bitju, sredi vsakdana, sem torej končno Reševan in Rešen.

Ko sem namenoma začel z eshatološkimi vsebinami, naj bistveno omenim tudi vso pripravo na njihove presežne vzpone. Nadvse je zanimivo, vsaj zame, kako začeti to epopejo Nagovorov. Meditacija in kontemplacija bosta načina hoje. Vendar, kje začeti? Pesnik nas preseneti takoj na začetku, začne namreč z kontemplativno sliko Božjih zapovedi in preroštvom. Zanimivo je tudi to, da za službo preroštva predstavi lik Elije – najbolj učinkovitega preroka, ki pa ničesar ne napiše. Molk je njegova preroška govornica! Kakšna moč! Seveda prerok ni sam, obkrožajo ga pokrajine Duha in angelov, da se svet ne bi zdel premajhen in globine v človeku preplitve. Zato!

Sledijo meditacije človeka in sveta. Pripovedovalec tukaj je svet vere, kajti On »je vse ustvaril iz ljubezni, bolj resnične, kot jo more vrveči svet prepoznati«. V to dopoved vodi le vera. Svet ni svet kar tako, ampak z vero je »vanjo vse stvarstvo ujeta, v oblike lične in barve mične«. Filozofsko dejstvo o dobrem in lepem, ki smo ga podedovali od Grkov, je tu z vero stopljeno. Tu se sedaj pesnik približa tudi največji enigmati stvarstva, trpljenju, vendar ne brez vere. Zato pravi: »Odprem se, da bi ujel lastno trpljenje ...« V istem hipu pa meditativno zapoje tudi rešitev: »On na razpelu je vse, kar potrebujem.« Hkrati nam tudi razkrije, kaj ga je do tega privedlo: »Z veseljem me navdajata priverovana misel in resnica izmoljena!« Ampak, bralec, tu predahni, pred teboj se pojavijo slike veselja zunaj in znotraj človeka.

Boš torej tudi ti, kot oni, »ki stopa v kraje pogubljenih ječe« in ti bo veljalo: »Pustite upe vse, ki ste vstopili?« Da se nam ne porodi lenoba plitvosti in obup brezupja, nas pesnik povede dalje. Ne bo nam prizanašal, kajti »tu je preveč ugank, zagat, trpljenja!«. Vse bo modro strnil v milostni pogled na celovitost življenja, da, bivanja in bistvovanja. Zapel nam bo: »Zemlja je le pot ...«, je »predokus nebes« v katerem le vera obljublja: »Ni se mi treba sesuti v prah!«

Pesnik ne želi biti abstrakten, zato ne spregleda »tesni krč srca«, ki je bivanjsko občutje človeka v različnem trpljenju tudi v tistih trenutkih, ko »sile orkanske se razbesne, strela in blisk parata poletje«, kot bi pripoved življenja razlagal s psalmodijo naravnih sil. Tukaj bo spregovoril grom vere iz najgloblje notranjosti: »za moje grehe in zame si umrl ...« To, kar mora priti, so občutja ljubezni, ki slede v naslednjih meditacijah. Te vse, brez razlike, segajo v globine človeka in njegovih temeljnih aksiomatičnih občutij. Ko se zdi, da si najbolj onemogočen, strt in zaslužnjen, nevreden in nebogljen, je v vsem treba po poti od bolečine do miru, čeprav bi se zdelo, da je najvišji dar bitju svoboda le tista »svoboda, ki je v sanjah.«

Pesnik se nato poda še v eno poglobitev, v razmišljanje o človeškem bitju z vsem, kar mu je lastno, in njegovem Stvarniku. Čudi se temu, da takrat, ko mu je blizu, sam »še vedno pojem svojo melodijo.« To se stopnjuje do tiste mere, ko »sence angelov vršijo okoli mene« z zagotovilom, da je na pravi poti. Tu se prikaže tudi paradoks Božjega reševanja: »na strani zmagovalca smo« in da naši padci razodevajo samo to, »da še nismo tam.« Samo to! Teodiceja pesnikove pripovedi je torej kristalno jasna.

Naj se slišijo te pesmi v našem prostoru, v srcih naših ljudi. Hvala Ti, pesnik.

Dr. Stanislav Matičič

O PESNIKU SMILJANU TROBIŠU

Rojen je 2. 11. 1956 v Novem mestu, tu je tudi zaključil gimnazijo leta 1975. Študiral je medicino na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Diplomiral je na Pedagoški akademiji v Ljubljani. Po poklicu je predmetni učitelj kemije, biologije in angleščine. Od leta 1999 ima status svobodnega ustvarjalca na področju kulture – književnika. Član Društva slovenskih pisateljev je od leta 2007. Leta 2005 je prejel Trdinovo nagrado Mestne občine Novo mesto za uspehe na kulturnem in literarnem področju. Živi in ustvarja v Novem mestu.

Objavljati je začel že v gimnaziji v glasilih Stezice in Izvestja ter v Dolenjskem listu, nato v literarnih revijah in časopisih: OtočjeO, Oznanjenje, Rast, Literatura, Znamenja, Revija 2000, Pesniška tribuna, Tretji dan, Mentor, Družina, Apokalipsa, Letni časi, Park, Ognjišče, Vsesledje, Vpogled, Poetikon, Primorska srečanja, Locutio, Prijatelj, Zvon. V revijah objavlja tudi eseje.

Sodeloval je v skupnih projektih Literarnega kluba Dragotina Ketteja v Novem mestu in s poezijo v katalogih slikarjev in likovnih monografijah. Izdal je pesniško likovni zbornik *Prelivi slik, besed in oblik* (2018). Sodeloval je v zbornikih molitvene poezije in v mednarodni antologiji haiku poezije. Izdal je zgoščenko ljubezenskih pesmi. Zastopan je v antologiji *Novomeška knjiga* (2007) urednika Milčka Komelja. Izdal je zbirko poezije v prozi in reflektivnih tekstov ter domislic in spoznanj *Tam so daljave čiste* (2008) ter dva izbora refleksij *Domislice in spoznanja* (2016) in *Oblaki pod nami* (2019). Izdal je izbor haikujev in senryujev *Že je, kar še ni* (2019) in izbor kratkih pesmi *Podarjenke* (2020). Sodeloval je v zbornikih slovenskega aforizma in v zbornikih *Dum spiro* (2017, 2018, 2019, 2020).

Izdal je tri zbirke meditacij *O lepoti krščanskega življenja* (2002, 2003, 2004) in zbirko molitev *Ko tišina me objame* (2014) ter križeva pota *Mali križev pot* (2017) in *Mali križev pot z vstajenjem* (2018) ter zbirko kratke modrostne proze *Diade* (2020) in izbor fragmentov iz te knjige *Moč diad* (2020). Izdal je tudi izbor misli in pesmi v knjigi *Tu, kjer smo, iščemo nebo* (2021).

Napisal je tri knjige o kreativnem pisanju: *Živeti s pisanjem* (2011), *Pisanje kot terapija* (2011) in *Kako naj povem?* (2016).

Objavljenih ima več elektronskih knjig, nekatere s prevodi v tujih jezikih: *Zaveza* preko založbe Goga, Novo mesto, 2016, *Beli krog*, *Domislice in spoznanja*, *Kako naj povem? Nad besedami je nebo*, *Prelepi večer* preko založbe Obzorja, Maribor, (2015, 2016, 2017), *Nad besedami je nebo*, *Mali križev pot* na spletni strani KD Severin Šali, (2017), več elektronskih knjig ima objavljenih v spletni literarni reviji Locutio, na spletni strani smiljantrobis.si ima objavljenih štirinajst svojih E-knjig.

Prevodi v tuje jezike kot E-knjige:

Srečanja/Meetings, sl/an

Domislice in spoznanja/Thoughts and Realizations, sl/an

Haikuji/Haiku Poems, sl/an

V modro/U plavo, sl/hr

Očiščeno jutro/Oczyszczony poranek, sl/pol

Izdal je naslednje samostojne pesniške zbirke: *V modro* (1994), *Srečanja* (1995), *Očiščeno jutro* (1998), *Dan je globok* (2002), *Ti si meni dar* (2004), *Zaveza* (2004), *Košček neba med vejami* (2006), *Beli krog* (2006), *Po lahki teži hrepenim* (2007), *Hvalnica lepoti* (2007), *Kakor oblaki ...* (2009), *Topli dež* (2009), *Trenutki* (2011), *Sreča tišine* (2012), *Tiha želja* (2012), *Zatišje* (2013), *Trepet* (2013), *Triolog* (2014), *Spreminjanja* (2014), *Pod zasviti zvezd* (2015), *Meander* (2015), *Nad besedami je nebo* (izbrane pesmi, 2016), *Prelepi večer* (2017), *Oboki tihe svetlobe* (2017), *Tančine* (2018), *Plivkanja* (2018), *Angeli v mojem svetu* (2019), *Tinca* (2020).

smiljan.trobis1@gmail.com

www.smiljantrobis.si

NAGOVORI

Smiljan Trobiš

Slika na naslovnici: France Slana: *Riba*, akvarel, 31x22 cm, 2000 (Smiljanu, posvetilo)

Spremne besede: Akad. prof. dr. Milček Komelj, dr. sc. Stanislav Matičič, Andrej Špes

Založba: Spes, Ljubljana, 2021

Izdalo: Kulturno društvo Severina Šalija, Novo mesto

Oblikovanje in tisk: ART 32, d. o. o., ŠPES, grafični studio, Novo mesto

Prva izdaja

Naklada: 300 izvodov